

*Incipit Prologus in vita sancti
Remigii remorum Episcopi.*

Dicuntur enim
nostrum non
merito
episcopus
ac plebis
dei famulus
dilectis
fratribus

ac ministris nostris huius sancte
remensis ecclesie filiis. Sicut a se
nibus et iam etatis puante viris. q
de tpe tulpim vidis huius presulis
adhuc vivebat religiosus. qm in
sua istius ecclesie autore deo
fui electus atq puectus. r postea
p aliquot anos vixit. fidei r
latione didici. r ipsi a suis maio
ribz audierunt narrari. eos vidis
se libz maxime qntitatis. ma
nu antiquaria scriptu. de ortu
ac vita r virtutibz atq obitu bti
Remigii scissimi patroni nostri
q hac occasione deperit. *Em*
Egidius post btm remigiu. qm
istius civitatis ep. quenda viru
religiosu noie fortunatu. metri
no vrbz isigne. q a multis po
tibus r honorabilibz i hys galli
cis r belgicis regionibz p diuisa
lora tunc vite ac sacre sue meri
to iuitabant. r perit de eodem
libro coturno gallico dictato
apto simone aliq miracula q in
iplo recitarent. ex tpe qten ea

sine tedio audire et mente recode
atq p ea ad amore r honore atq
devotione dei. et ipsius ptectoris
sui ide iplo excitare valeret. *Ad*
r i eade excepatione lector pt aduer
te: ubi scriptu est. *Studeam* pau
ca disserere. plima pterire. Et cu
ipsa excepatio cepit lectione i iplo
frequetari. r a multis ppt breui
tatis sue facilitate transscribi:
ipse magnu codex. a negligetibz
negligentia cepit haberi. usqz du
tpe karoli pncipis. qn ppt discor
dia r intentione de pncipatu me
eu et regestredu. r frequetia ac ci
vilia imo plusqz civilia q itest
na ac pncipalia bella i gna
nicis r belgicis ac gallicanis
pncipis. religio xpianitatis pene
fuit abolita. ita ut epis i paucis
locis residuis. episcopia laicis
donata r p eos diuisis rebz extite
rit: adeo ut nilo qdam. tonsura
clericus. moribz habitu r actu r
religiosus laicus. episcopia remor
ac treuuroz usqz pnsimul p r
curat anos pessuederit. Quis
felici tpe de ista remesi etia. no
solu pnciosa qqz ablata fuerunt:
s r ecclie atq domi religiosoru
destructe. r res ab episcopo sue
diuise. Illi q pncipia q erant res
dum clerici negotio dictu qrebant:
r denarios qs mercimonio qre
bant. i cartis r librorz folijs iterdu
ligabant. Sicqz pfatus liber cu

alys p[er]m[an]ent[er] stultitudo p[er]t[ra]ctat[ur]
p[er]m[an]ent[er] s[er]uab[ur]z coru[um] s[er]u[er] p[er]i[us] folio[rum]
abs[er]sione diuis[er]q[ue] i[n] t[er]m[in]o deperit:
ut pauca z dis[er]p[er]sa i[n] d[e] folia re[per]ta
fuerit. S[er]u[er] vero t[em]p[or]e pipini regis
p[re]dicti karoli p[ri]ncipis filii reuelat[i]o[n]e
ostensa eucherio aurelia[n]s[er]i c[er]uitatis ep[iscop]o de d[er]anatione
etha eiusd[em] karoli. q[ui] res eccl[esi]ar[um]
diuiserit manifestu[m] fuit: usq[ue]
pipini sicut z alia[rum] eccl[esi]ar[um]
ep[iscop]is huic rem[er]si ep[iscop]o
p[ar]te de reb[us] eccl[esi]asticis reddidit: et
tulpini in hac v[er]be rem[er]z ep[iscop]i
ordinari c[on]sensit. Hoc e[st] in hac
eccl[esi]a i[n] nouissio s[er]u[er] t[em]p[or]e de libro
memorato s[er]u[er] z de alys accidit:
q[uo]d antiq[ue] t[em]p[or]e de aut[en]ticis septuor[um]
eu[er]nisse sc[er]is ioh[ann]es chrisostom[us]
i[n] omelia eu[an]gely s[er]u[er]d[em] mattheu[m]
memorat dices multa ex p[ro]p[ri]is
p[er]ire: q[uo]d de hystoria palipomeno
p[ro]bare possibile e[st]. Desider[us] e[st] au[tem]
essent iudei. nec desider[us] modo h[ic]
z ip[s]i: z alia quid[em] p[er]dider[un]t negli
gent[er]: alia vero t[em]p[or]e i[n]cender[un]t. t[em]p[or]e
vident[ur] p[ro]phane. Et de p[ro]phamita
te q[ui]dem t[em]p[or]e iheronias refert: de
negligentia v[er]o i[n] q[ui]nto libro regu[m]
legim[us]. q[ui]n post multu[m] t[em]p[or]e vix
deut[er]ionu[m] sit lume re[per]tu[m] defo
su[m] quoda[m] i[n] loco ac pene deletu[m]
S[er]u[er] plura de s[er]u[er]tu[m] i[n] h[ic] q[ui]a
habem[us] memorata legim[us] q[ui]a
no[n] habem[us]: sicut e[st] liber i[n] i[st]o[rum]
q[ui]a m[em]orat i[n] lib[er]is regu[m]: z sic

e[st] liber bello[rum] d[omi]ni. cur[us] i[n] libro
nu[m]ero m[em]o[n]io est. neq[ue] carm[in]a i[n]
salomonis. neq[ue] disputaciones
ei[us] sapietissimas de ligno[rum] nata
h[ic]ba[rum]q[ue] om[n]i[um]. iteq[ue] i[n] m[em]o[rum] vo
lucy re[per]tilu[m] p[er]s[er]u[er]u[m]. v[er]o q[uo]d i[n] lib[er]
regu[m] z i[n] v[er]bis d[omi]ni dicit: reliq[ue]
v[er]o op[er]e salois p[ro]u[er]b[ia] z nouissio[rum]
s[er]u[er]ta s[er]u[er] i[n] v[er]bis nath[an]a p[ro]ph[et]e
z i[n] lib[er]is alie silonitis. i[n] v[er]sio[n]e
q[ui]a ad videtis c[on]tra iherobo[am]
filii nabath. z multa h[ic] volu[n]t
q[ui]a s[er]u[er]tu[m] q[uo]d e[st] fuisse p[ro]bat. s[er]u[er] ho
die v[er]tat no[n] esse. Pastata naq[ue]
a chaldeis iudea. ut i[n] pat[er] l[et]is
legim[us]: eccl[esi]a bibliotheca antiq[ue]
d[er]egata i[n]ter alias p[er]uicac[em] op[er]e
hostili e[st] igne s[er]u[er]ta. S[er]u[er] q[ui]a pau
ca q[ui]a nu[n]c i[n] s[er]u[er]ta s[er]u[er]ta d[er]inet
libri postmodu[m] esdre pontific[is]
z p[ro]phete s[er]u[er] i[n] d[er]ustria restaurati.
Vn[de] s[er]u[er]tu[m] est de eo. Ascendit es
dras de babilone a ip[s]e scriba
velox fuit i[n] lege moysi. Velox s[er]u[er]
q[ui]a p[ro]mptiores l[et]a[rum] figurat[ur] qua[m]
caten[is] hebrei h[ab]ent repperit.
Et i[n] epl[is]ta reg[is] p[er]s[er]u[er]u[m] artaxerxis
rex regu[m] esdre sacerdoti scribe leg[is]
dei celi doctissimo salute. Quo
contra z nos multis alys p[ro]p[ri]is
tis plura i[n] quibusda[m] hystorijs
z diuisis p[er]tano[rum]. ac usitata re
latione a p[re]cedentib[us] relicta: po
st[er]is de ortu z v[er]ta d[omi]ni z sc[er]is
p[er]is ac p[ro]p[ri]is n[ost]ris remig[is].
habem[us]. q[ui]a i[n] m[em]orata ex[er]p[er]ta

one nō otinent. Vnde bonis mīs
 desidentis placuit. ut illa mea
 fuitus ad ignoratū. 2 subseq
 tuū notiaa ea i vnu colligere
 qd' diu fecisse. nisi me spes va
 na deluderet qbusda dicentibz
 qa i illo 2 illo loco magnū libz
 de vita 2 vtutibz ipsi bñ remi
 tti repire valere. ad q mittēs. pe
 nit' defraudatu me iueni. Nūc
 at opitulāte dno. q in se fidet
 2 opa sua q mirabil' 2 glōsus ē
 i sanctis suis volēti loq pmit
 tit. ap' mag' os tuū. 2 ego adiple
 bo illd. mentis ipsius. francoz
 apli. 2 patroni nri adiut' vns
 orōbz aggrēdiat q diu distuli
 a pgenitoribz 2 ortu ei' iūprie
 2 sic tā ea q in hystorys a maio
 ribz editis de illo iueni: q 2 ea
 q in diuisis scedulis diuisa repi
 vez 2 illa i serie digens q vul
 gata relatione p'p' q aut loqe
 an nos dictū est etiā m scis scō
 lums fia i euāgelica vitate co
 pent. vera ē lex hystorie simpli
 ei q fama vulgavit collige. ad
 i'structionē posteritat'. In qbz
 oibz lectore stili diuisitas non
 p'urber: qm ea q de hystorys
 maiorū assumā 2 ea q m alijs
 scedulis repiam ita ut iuenta
 fuerit ponā. Illa vō q ex anti
 qis vulgata relatione p'p' 2
 q ad i'structionē legentiu adda
 vel eoz vba de quoz dictis ea

mutuabo pone curabo vel inco
 smone dictabo volēs qdda debiti
 mei obsequy i laude qua nō indi
 get offendo n'p'i bñfactori meo
 retribue' p oibz q indigno michi
 gratis potius tribuit q' merito
 ullus retribuit. Deniq' i descriptoe
 vtutu eius ordinē quo p illū her
 deus opari dignat' est seruare
 nō curabo: s' sic' eas vel scripto
 vel auditu accep. describā. Sic
 ei saluo altiore pphetice i'pira
 tionis munē diuina allate my
 sterio 2 psalmos scis iheonim'
 dicit i ordine digestos: nō sicut
 fuerūt editi. s' sic' ab eoz diuisis
 t'pibz fuerūt iuenti. Verū tñ p'p'
 noticia t'pni iuenere vel ordi
 gestu ignere videro. ea digere
 parabo. In his at q descriptis
 vtutu miracul a dno p bñsimū
 patronū nrm opatis ad exhorta
 tionē legentiu siue audientiu
 p modulo itellctus mei de catho
 licoz dictis subiūge studebo. re
 stigia bñ gregoriū licet nō va
 leā pseq. moliar tñ: q' describer
 scōz actus prauoz q cas' exhor
 tacōe inde assūpta scdm sapiā
 sibi a deo data multa n'cāria
 2 utilia legentibz ac audietibz
 i'interposuit. Vez et nō abre age
 a quoq' videri p'cto. si ea q de ei
 tu 2 actu atz obitu dñi remigū
 i scedulis vetustate p'pe delens
 iuenta sūt reparo: 2 de abditis

ad lucā redire. et ea q̄ veterē etā
relacione ignou. lūis amendare
p̄curo. cū sicuti p̄missi. s̄t̄ esdre
p̄oficis studio sacras scripturas
desidia et p̄phanture imoy iudeoz
abolitus noscam' fuisse restaura
tas. et nō solū euāgelicā et apliā
hystoriā ab euāgelist' s̄ctissie
additā. s̄ et plimoy scōz gesta. pli
mos etiā m̄gros ad istruccionē
m̄ltroz etiā hystorographos. ago
nos sc̄larū ad posteroy meozā
descripsisse. gētilēs q̄ poetas sua
figmēta gradisonis p̄p̄are mo
dis studuisse legam.

*Explicit prologus. Incipit
Vita s̄cti Remigij. Remoy ar
chiepiscopi. et Ihesus xpi.*

*Quo est motano mona
cho designatus et noie nasciti.*

Capitulum I.

Dist vindicta
scelerū que
facta ē a dno
exde galliaz
p̄sequete mā
daloz crudelitate: misericordiaz celi
distillauerūt. cū ad mitigandā
gētis francoz barbaricā feroci
tate. sup̄uētura dīne aiādūsiō
nis p̄p̄t iniquitates p̄seuerātes
ultionē mūdo p̄silem a deo p̄e
destinātū remigū pontificē. h̄
ordine p̄tulerūt. Erat quidā
vniuersalis ac dign' p̄fessio et noie

motan' monach'. i reductione
solitaria vni ducēs: ieiunijs
vigilijs atq; orōib; dīnue vacas
necnō cetaz virtutū insignib;
dimitati se imēdabile reddens. ut
āgelias sepius fructur allo
quijs et celestib; scripter discib;
ac reuelatōib; itersset. Is ergo
cū p̄uigil' i orōe pro pace scē catē
q̄ multis ac diuisis afflicōib; a
pud galliaz et belgicaz p̄uici
as verabat dei omnipotentis den
cia indefessis p̄tib; exoraret: nor
te quada plus solito orōem p̄e
lans usq; lūcis crepusculū in
deplacione p̄māsit. Et cū lassī
tudine ac fragilitate carnis cō
pellente. paululū mēbra sopou
dediss'. s̄bito p̄ dīnā grām. āge
loz chorus et aiāz cetib; imorta
litate adhuc corpm expectatū
iter fuit. et fūliatissimū cepit au
dure colloqū. Int' cetia q̄ q̄m
duetu illo relicto audi'. etiā illi
s̄c̄l̄p̄e h̄uac salūtis audi. q̄ntāc
ceperūt de gallicane deiectione
catē. et qd̄ factū ad talia op̄cēt
crebro vsare simone dicētes. q̄a
iā t̄p̄t cēt miserū ei'. Dupliā
ei recepat p̄ oib; p̄ctis suis. q̄q̄
fer eius nō sit exinanita. Hys
iter se ita referētib; s̄bito vox af
fuit. a sup̄iorib; aditis. salubre
atq; suauissime itonās. q̄ et
p̄ntū solaret mēstiaā spiritū.

et quod futurum erat gratulabunda
 promulgaret sententia ita dicens
 Dominus prospexit de excelso sancto suo;
 de celo in terra aspexit: ut audiret
 gemitum peccatorum etc. **C**ilinia
 in utero matris filium proterit nomine
 Remigium: cui a me saluandus prole
 mittet. **B**eata siquidem Cilinia in
 tota pueri operibus licet corpore tene-
 retur in mundo: mente tamen iusabat
 in celo. **Q**uare in flore iuuentutis pe-
 perit de viro viro suo Onulio
 Principium postea suorum civitatis
 episcopi: et fratrem eius patrem beati
 Lupi episcopi: eiusdem principis successores
 sunt: qui usque ad ultima gloria si-
 remigii typa: sacerdotio functus e-
 st: et defunctus. **P**er autem ille vna
 inter illi quibus in via pericula: tanta
 solacio accepta: a lumine divini
 oraculi gratia dei preceptum innotuit
 At illa dicit ad motanum. **Q**uo-
 fieri potest ut an hactenus filium: cum in
 a temporibus diu transactis mulieribus
 defecit: et vir meo emilius ve-
 tulus sit: et voluptatis opera in eo
 penitus enaruerit. **S**unt enim
 abo genere nobiles: et gratia me suos
 notatissimi. **E**t quod liberorum penitus
 presserunt in diebus multis effecti
 et carnea in inferendi: iugale com-
 mercium non querebant: nec eis spes
 ultari vel appetit: quando soboles
 terat. **S**ui beatus motanum rudit
 Saas quod autem ab lactauit eis pueri

remigium. de lacte tuo. punget oculos
 meos et recipiam lumen. **N**am ut men-
 ta illi accrescerent sicut et sancto thobie
 iuxta dominum simone. ut iustus iusti-
 ficaretur adhuc: isdem beatus motanum lu-
 men corporali oculorum amiserat. **E**t a-
 deo credentibus penitus: ubi visus dei
 fit gaudium quod tale susceptum con-
 plerem. in cuius receptio non foret ardor
 explede libidinis. si amor grande iux-
 tatum presagium solent. **I**ncipit ergo
 futurum christi pontifex: et christi ammi-
 culare misericordia. mirabilissima que
 auspice deo recepit felicitatem filium genuit
 cui remigium secundum domini dictum in bap-
 tismate nomen imponi fecit. **E**t ab lac-
 tat: sic suus puerum nator per dicitur:
 lacte matris. oculos sui vatis. ma-
 tris obstinate pugnans lumen illi
 gratia divina restituit. **N**ec incredibile
 videri debet. si puer iste atque pueri-
 te corpore. sciret vocare patrem et matrem
 sua. virtutes minime divino operante est:
 quod si ut homo in iustitibus receptus est.
 In amore tamen humane idcirco. non in-
 didit eis peccatoribus. si in gratia
 remissionis misericordie sua peperit. **N**eque
 dubitandum est. quod spiritus sanctus qui eum tale
 futurum per dicit. et cuius munere receptus
 fuit. etiam a peccatis absoluit. **I**stius quoque
 per veridica primam sententia: quia lege
 non striguit spiritus sancti donum. **E**t propterea quod
 cornelium ac domum etiam in precepto
 baptismi sua gratia fecerunt: ipse
 utique beatus remigium non solum ante
 baptismum. sed etiam in iustitiam

fuisse notatu in baptisate cre-
 dem: nisi i emedaciorib; gestis
 illu oraculo dino p scm motanu
 remigiu vocari debe ignostem?
 S; i versib; metricis ab ipo xpo
 scita iussione illu i quoda vase
 ab eo serato sculptis ita legim;
 Hauiat hic pls vita de sanqne
 sacro. In fucto etnus que fudit
 vulne xpi. Remigius reddit dno
 sua vota sacerdos. Ad vas usq;
 ad nra tpa pducauit: donec i
 redptione datu est xpiano: ut
 a ministris dyaboli. noztmanis re-
 dimet pccu argetei calic; quos
 de pte tmbiaz redemeat effus;
 sanguis calic; xpi videl; passiois
 Tradit at a penab; schole lris
 iudicand; i bieu ei; etia natu ma-
 iorib; doctina excellen; e effect;
 Studebat q; teneros anos mox
 maturitate vivere: i beniuolentia
 cordis. charitatis melle odire: tur-
 bus frequentu pplo; vitare: i ut
 pcone suu fecisse didicet vita so-
 litaria i reclusionone dno seruire.
 Et locus i castro laudino hacten;
 designat; i vnabili colitur. In
 hac reclusionone senid; successib;
 certati ste iusacois studys iust;
 adolescens dno militauit.

*Qualit' etas ad episcopatu
 fuerit sancti Remigii. et de signis
 celis eius elcoe ostensis.*

Qu i q; ad *Ca. m.*
 viginti i duos etatis sue

anos puenisset i defuncto bena-
 dio archiepō remensi: om gnalt
 potis ad pontifici; culme raptus
 potius q; electus e. fuit g; deus
 ppli i diuisi qdem serus iudicatiois
 ac dignitatis nec no; i etatis. sed
 vni; i eiusde sentencie cuncti hnt ve-
 deo dignu i q; pplis pfici debet ac-
 clamauit. Vir at bttissim; hys a-
 gustis depressus. nimys afflic-
 bat angorib;: qa nec fuge locus
 uspia patebat. nec iplo ut ab ien-
 cione cepta resipisceret ullomodo
 satisfacere potat. Diuine naq; eat
 voluntatis. ut q; om saluti pspertur;
 erit. om acclamacōib; eligeret;
 et q; vnitati fidei. cu ia fidelib; i fu-
 turis fidelib; erat pui sur; i vniōne
 xti ppli ad sedē euehetur sacdotia
 honous. Sacratissim; qdē vir
 cu hys acclamacōib; sergen; spici-
 caret i de ifirmitatis i etatis suc-
 tpe i q; cepit: i q; ecclasticus ordo
 ifirma etate adhar nō recipet dig-
 nitate voce publica fatebatur.
 Timebat ei ne i matura etas. i i-
 mica vsucy; ipugnata aliq; tra-
 het sinistri. S; dina gra i voce
 pplo; i ipsius pduare fecit elcoe
 i scm vol ab antiq; hostis pterit
 malignitate. Et cu ppli acclamaet
 freqcia. i scissim; vir magna veni-
 tetur. itana i placuit oipotent
 deo ei manifestissis demonstrare
 iudicis: q; ipse de eo habet iudiciu
 Eter cu modo pdicto veniti conaet;

videntibz omibz q̄ aderat. dñdit
radius sup ipm sc̄i vni vertice
ac si ipse sol de celo motus sup cu
ceaderit: ut q̄a illuian daz lux
pabat auz: ipse q̄ cū ad hoc op̄
assasceur. lux debuit declarari
visibili. Ipse naq̄ erat lucerna
q̄ nō sub modio ture corpee. s̄ si
cadelabz purissime ac deo dulce
dusatoris erat ponedā: q̄tō hys
q̄ in domo sc̄e ecclie futuri erant
lumē optime istitutōis p̄ebet
Placuit etiā oportēne dīne huius
miraclo aliud adde: ad ostensio
nē meritoz bñssimū vni. Ete
radio supradicto se illustrare sen
sit capiti suo unguinis sacri ihu
sū liquor: quo totū ei delibu
tū est caput. Et merito: ut qui
oleū sp̄nale p̄tis. quo eoz quide
capita visibili. mētes at̄ p̄dica
tione sp̄sco in se loq̄te uctur
erat iuisibili chrismate. i. grā
eiusde sp̄sca. ipse q̄ tali unctioe
p̄uis insigniret. Acceptis at̄
talibz ac tātis auspicijs. dīnis
timuit cōtraire statut. Neq̄ ei
tutū illi videri poterat tot signis
p̄sentibz dīne stradicē iussioni:
p̄serti cū luce unctioe sc̄i sp̄sca
q̄ oleo visibili designat. interius
illustrat. atq̄ punctū. ut sc̄o
ysaias ad mittendū se i dīnū
misteriū debe potius offere q̄ ex
cusare didicerit. **Qualit̄ se i
episcopatu exhibuit. Ca. m.**

Dosthabita itaq̄ oī dubita
tione atq̄ aapiti s̄mo
ta sententia: vnaitate eoz re
mens puritate ih̄sus iduit sacdo
talibz. bñdcoe sc̄eant epali. atq̄
i sede p̄sulatū collorat. ciuitate
remoy. ubi statū sic appuit aptū
a deuotū t̄p̄ si officio ad qd̄ nouit.
ascendat iugit p̄fessū. fuit
itaq̄ i electōis mē largi. i. vigily
sedulus. i. oīoe deuotū i ch̄itate
p̄fectū. i. hūilitate p̄fessū. i. doctina
p̄cipu. i. simone pat̄. i. dūsatōe
sc̄issimū. Sinceritate mēntis dul
tus sū sēnitate mōstrabat. et
pietate clementissimi cord̄ ostēdebat
i lenitate simonis. Et q̄ ad et
nā posset p̄tine salute. nō min
i plebat bñssimū ope q̄ simonis
p̄dicatōe docebat. Dūq̄ p̄ oīa
deo dignū. Eni nebat i ipso au
p̄ch̄itudo i sp̄ne extioris hōis.
ut ipsa putares expressa ymagi
nē sc̄itatis. Erat irreuētibz fr
bil̄ aspectu: reuēndus itessū:
metuedus seueritate. vñandus
bñgnitate. Censurā auctoritat̄
p̄pabat mansuetudo hūilitat̄.
Delinq̄tibz quide minabat fro
tus austeritas: s̄ blandiebat cord̄
sēnitatis. Erga bene agētes per
appēbat i vultu: erga delinq̄
tes paulū in sp̄. ac sic uenue
te i vno dūsitate graz: illū
pietatis. huius erat emulatoz dis
trictiois. ita ut p̄nā ei q̄sq̄

vir sustinet. & absentia ferre no
 pisset. In tinoz at bonoz suoz
 formas ac species. sic nemo ad
 plenu potuit iprice. ita nemo suf
 ficit explicare. q̄ sic ille studuit
 extole. ita laboravit occultae.
 et n̄ her vellet augeri. nolebat
 agnoscī. S; q̄a her ē nata iusti
 tie. ut q̄nto studiosi. abscondi
 optat. tato clari. innotescat. & oc
 cultatio ipsa p̄dicatio sit. p̄ p̄los
 tātoz bonoz fama delitabat
 Eminēbat ī amiracōe om̄. vel
 citas sup̄ vaticā montē posita.
 nec iā lucina potā late s̄ modio.
 Glosa illa aīa aguit latectes ī
 se diuicias celestiu munoz. et
 de armano suau olentiu virtuti
 aromata s̄ficatōis & gratū
 suuz sup̄ oēm hac erūz effudit.
 Neglector q̄ētis. refuga volupt̄
 appetitor laboris. patēs abier
 tionis. ipatēs honoris. paup̄ ī
 penūa. diues ī scia. huilis ad
 maria sup̄ ad vicia. Sic ī se ex
 coluit diuisas gray virtutes. ut
 vix pauci tenent singlas. quō
 ille impleuit vniūsas. Semp in
 op̄is exācio. sp̄ ī p̄uctōis affm̄.
 nulla illi oibz p̄p̄sor cura. nisi
 a deo ī lōe atq; smone. a cū
 deo ī orōe loq̄etur. Q̄ d̄ m̄ta cō
 tinuatis ieiunijs ossa. studebat
 de p̄secutore iūmito. longo hi
 phare martio p̄ cibo & potu hoc
 seu incessant rumināz. fuerit

in lactuē mee panes die ac nocte.
 Et de felicitate q̄ tale genuit. ac de
 alūno nob̄ prōnu. de horē angli
 ac doctore nob̄ enisit. Hys maḡ
 vir ille t̄p̄ibz n̄c̄tūz fuerat. q̄bz
 tāta iūstas sup̄no cotidie deficiere
 iūsticia viribz iūalescat. Et q̄d
 ille ī hac pegna v̄estī solo corpe
 d̄stituit. cogitacōe t̄m in illa cōna
 patā d̄isat. at. q̄ huic m̄do c̄st̄
 ac mortu. q̄q̄ laboravit de hac
 vita ad illa c̄st̄tudu. & de sinistra
 sp̄ tr̄smisit d̄xt̄m. atq; ī celo suos
 reposuit sudores. Et m̄t̄ her oīa ī
 tendebat vir b̄n̄s iactancā v̄tūz
 fuge. in q̄ nō potat grā celsa late.
 adeo ut nō solū corda hom̄ belu
 ina feritate crudelia ad masue
 tudine xpi domaret. fidel̄ suz et
 prudens sc̄v̄s d̄ suis suis dare ī
 t̄p̄e tr̄tica m̄surā. & p̄ captu au
 dientiu m̄surate. & optime d̄m̄
 v̄bi pabula m̄stare. v̄z et et
 aues. ut ī nocētia & ptas primi ad
 anteq̄ peccaret cui oīa irōnabi
 lia s̄biecta fuerit ut s̄ptura demo
 strat ī isto sc̄o v̄no p̄ sc̄dm̄ ada d̄m̄
 utm̄ ih̄m xp̄. reformata itelligit.
**Qualit̄ passerēs ītrepidi illius
 mense reliq̄as colligebat. Ca. v.**
Quī iḡ m̄t̄ ceteros domesticos
 suos d̄tingebat ip̄m sente
 tius habē d̄m̄m. & delectaret
 ī hilaritate caroz. descēdendū ad
 eū ītrepidi passēs. & ī manu eū
 mense reliq̄as colligebat. Descēdendū

debant alij saturati: accidebat
alij saturandi. Sic mansuetudine
feritas animi: in opatione virtuti.
Delectatio namq; illo tal erat i hi
lantate caroy: sic de beato iob le
gim9. qui no cadebat lux vultu
ei i tra: q; nimis i tanta gra
uitate vultu tene' hucuerat:
ut nuq; iceptibili leticia resolu
ret: h' q; ien' suq; hilanore se pre
sentib; exhibet. certa sp' hor causa
utilitatis eoy hor facit. Ita i h' r
scis religiosa grauitate discre
i oib; no vanitat iactancia hor
vel dissolucione agebat: si ut dei
on' deret collata sibi gra. 2 ad ei9
amore ac fide qui mirabil' in
scis suis suos suos mult' mod'
solari 2 mirificare dignat' su
oy corda excitarent: 2 illi9 sui
tuti se p'pensius macp'arent.

*Qualit' scs Remigij cecū pos
sessu a demone curauit. Ca. vi.*

Accidit quoda tpe. cu
pastorali sollicita ex mo
re prochiis circuiret. ut si neg
ligent' aliq; i diuinis cultib;
age'tur. fidel' xpi suis agnosceret:
et ut bon9 agricola q; inculta
erant ad bone opacois fruis p'fe
rendos extoleret: ad vici cui vo
cabulu est calnuac' puenit
Vbi dicit quida cecus iteru alla
tpm occultatis se deonis iua
sione possessus ab eo op'e miseric
postulasset: qm ante sp'si' tra

vici p'ncipia occultari no potuit
Frat ei illius gnus de q; i qua' r
dicit: q; no exat nisi i oroe et
icui: cepit q; dudu capt9 fuerat
deonis i festaco'e id' ceo corpis
operaco'e torq'i. Tunc btus Remi
gius i oroe q; sp' aro ad dny iux
debat. corpe qd' iuunus 2 bonoz
opm exatio iressant affinebat
se huilit' in tra p'strauit: (statimq;
lume' p'ustinu' ceni ocul' reddidit
2 ab eo peste imudi sp' effugiat
a ne ultra cu vxate p'sumeret
i noie xpi p'cepit: opeq; vict9
petita paupi tribuit. Di' effu
bil' gra' pietat': a quo du' s'ona
sola petu' triplex remediū oba
tiet. Victu pauit egenū: mi
nerauit visu cecatu: reddidit lib
tati captiuū. Atq; ita vigit p'
hor i signe mystiū scē tuitatis:
ut tu appuit vni9 paup'e. hntas
se on' deret i salute. *Qualit'
de puo liquore vini redidit
fecit in vase. Caplm. vii.*
Erat hic p'sul btissim' in
thoy cura in extero9
occupatione no minues: 2 exti
oy puidencia in itio9 sollicitu
dine no relinq're. Su' g' cūus
prochia sollicitudine pastoral
trāsiret p' qnda episcopi villa cui
vocabulu est tudimac'. aspexit
messores messe serates: accedens
ad eos cu' vbo p'dicacois exhortat9

eos dando cibū & potū in solacio
 laboris. Et dū her agitur: acci-
 dit sobrinā illi noīe celsa deo sa-
 cratā p̄ inde trāsire: & villā sue p̄-
 tatis noīe celsi adire. Sūc cū
 agnouit s̄m̄ remigū iuxta tra-
 s̄m̄ suā viā esse. venit ad eū. et
 benignē ut par erat ab illo suscep-
 ta petiit eūdem s̄m̄ vix ut vna
 cū illa domū suā quo ibat dig-
 nit̄ adire. Isdem vir sc̄us ut erat
 p̄stabil̄ sup̄ iust̄ petitoribz: ipsi
 sobrine sue postulato assensū
 dedit. Et cū p̄ter ad domū p̄-
 missent. & int̄ familiaria & sp̄ua
 colloq̄a habeat: venit m̄st̄
 ip̄suo celsē ad auriculā eius
 dicens. q̄ villicus ei vinū qd̄ in
 eadē villa fuerat reditū iā ha-
 bebāt. excepta puula q̄ntitate
 quā p̄ saluādo vasculo resuauit.
 Quī vultū sc̄us remigū vidēs
 rubore p̄fusu: interrogauit q̄ ei
 s̄m̄ m̄st̄ i auriculā dixit. Que
 illi p̄mptē r̄ndit: qm̄ nō tm̄ p̄
 eo de ip̄so m̄cio redidat. q̄ntū
 p̄ eis q̄ cū eo aduenerāt. Ignita
 v̄o causa: bt̄us remigū hilarī
 vultu solatus est eā dicens. Phac-
 te filia noli trīstari. Dabit ei
 idē dñs largitate pietat̄ sue so-
 luti solacio: q̄ p̄ p̄pheta suū se-
 timētibz n̄l deesse p̄misit. Et
 dicit eadē sobrine sue audietibz
 ill̄ q̄ aderat. ut alia illa curaret:

ipse at̄ vellet iterū hortū & viti-
 dariū atq; domos illi curare
 & vide q̄ illi illa manet: et sic de
 industria p̄us alia diues. p̄uēit
 usq; ad ostiū cellarū. Et intro-
 gans q̄ in illo tecto habet: int̄-
 m̄ster cellarū esse. Isdē at̄ vir
 sc̄us dicit se illuc itroue velle.
 Qui cū nemo audet trādicere:
 interrogauit cellarū si habet in
 aliquo de ip̄s vascul̄ vel aliqd̄
 vini designato vasculo i quo a-
 liqd̄ vini remaserat. dicit. Claude
 ostiū & sta de ipsa p̄te usq; dū ego
 reuertar ad te. Et p̄genō ad altera
 fronte vasculi q̄ erat secus p̄iete
 fecit cruce sup̄ idē vasculū quod
 erat nō modice q̄ntit̄. & genua
 flectens ad orōem orauit diuinā.
 Et cepit vinū p̄ forame sup̄ius
 p̄ qd̄ eadē vasculo iusu fuerat
 a deo redudare: ut sup̄ pauime-
 tu ip̄suo dom̄ largit̄ r̄ndat̄.
 Et vno sc̄o adh̄ r̄cubente i orōe:
 cellarū timore p̄uulsq; exclāuit
 dicens. In noīe xpi. q̄ vniq; tale
 vidit. Qd̄ n̄ audiss̄: s̄c̄ remigū
 fixit ab orōe. & p̄cepit illi ut ne-
 mini hoc idicaret: s̄ dicit dñe sue
 m̄st̄ris i petratū vniū se habe-
 vnde m̄strare valent. Sc̄us v̄o
 dñi rediens ad p̄fata sobrinā suā
 solatus ē eā dicens. filia noli cō-
 trīstari. s̄ spera i dño. & fac doitate:
 & p̄stans i diuicijs ei. Habes

nunc vinu: letem: et extem: i dno
Qd fcm cu ipsa: et hoies a p cellera
rui ignouissent. qa ut scriptu est
opa dñi narrare honoufici est:
Dixit eu sobrina sua. Nunc ignou
scē pater. qa dīna īspiracōe adhar
domū hodie te vocau: ptea te de
hac villa: et eccliam tua petuo hēde
facia. Et pncipalit ipsa villā ad
remensē tradidit ecclā: et eidē sco
pluli idē cartā et vestitura scdm
more legālē fecit.

Qualiter
ciuitatē remoy flagratā p de
monē ab incendio liberat. viii.

Quia vero huāni gnūs ad
quisitū. nō desinit oste
de nocēdo malignitatis sue potētia:
īmissione sua surgētib; subito
flāmarū globis atātem remoy
succēdit. et nimia vastacōe obor
ta iā fere pte tūā fauill' extūtib;
detrematio partu. Nūpserat: et qd
residuu erat vitrix flāma labē
bat. Cui' rei nūcius. cū ad bāsi
remigy atūbitis pueniss' audiu:
alico ad orōem. ī basilica bñ mica
sū vrbis remoy pōh sic et mris. nā
ibi tūc morabat' se pstrauit. Et
īgens ab orōe: suspicōs in celū in
sternuit et dixit. Deus dō mō: ad glo
bori mee. Et dato cursu p grad
in ipsā ecclā: petris ppositos ciui
tate petijt: in qbz petris ac si sup
molle lutū īpressa ei' fuerit veta
tia. q hodie ibi ad mēoria dñi
miraculi demonstrant: et sic cele

ti velocitate cūdit. atz igni se
opposuit. Statimq; extensa dexte
stra ignē. cū īuocacōe noīs xpī
signū scē crucis fecit: et tōm illo
icēndiu velut quodā reatu cog
nito fructa: et cōsa atq; ī se reu
sa vtrūte. cepit an vni dei pma
fuge. Qd vir dei sp' īscābat: et ī
ignē et ea q adh'erant residua. nō
signo scē cruc: et īuocacōe xpī se
opponēbat: sicut tōm flāmarū
globū an se fugientē. p patēte
portā sic ei tūc ipis vocabat'. qa
portis alijs clausis ob ciuitatis
custodiā p excūtiū et ītrocūtiū
īmoditate ī die ptebat. dīna po
tētia expulit. et alia portā ad hoc
officiū deputata pfata portam
clausit: ut nūq; ab aliq' apiret'
cū ītīmīnacōe vindictē q illa
psumēt apire. phibuit: sic et iosep
īpūcat' et ultione de eo q mu
ros iherico dei vtrūte derictos de
nuo restauraret. Post quosda
vō ānos ciuis qdā noīe ferrin'
secus illa portā manēs pūsiū
ī materia q eadē portā obstacula
fuerat ferit: p que simū suc cur
tis eyceret. Quē mox tāta est
vīdicta secuta: ut nō homo nō
petus clade supueniēte ī eadē
domo remāserit. In q miraclo
oib; grā dei declarauit. q vir de
plen' fide. plen' igne dñi amo
ris caluit: q seūciā tāte idig
nacōis meritis scīs euat ex

pulit: et extinxit. In eo et q̄ i fili
abz: aus ipressa vestigia. et bti
petri i elemeto stabili solidi
spessi iussione dñi extitit: licet
diuise modo nō tñ diuisa fide ac
qm̄ opatione xpi aspiciant. Na
i veteribz legim⁹ hystorijs. q̄
i scā ciuitate iherlm suat lapis
durissim⁹ i quo mostrāt pia
redemptoris vestigia. qm̄ añ py
lati iudice i stitit: au⁹ cordi
suro duriori exigentibz culpis
verba ip̄mi nequerūt. Et filiabz
ipressis vestigijs sui sui remi
q̄ i tra malicia dñi au⁹ me
bz p̄lati extitit pugnatum dig
nat⁹ est demonstrare: q̄ dedit ei
sic discipul⁹ sine p̄tate calcadi
sup oem b̄tute iunia.

*Qualit̄ puellā obsessam li
berauit. Capitulum . ix .*

Quedā puella ab urbe tho
losa p̄dars orta natalibz:
ab infancia maligni sp̄s tenebat
obsidione captiua. Quā cū tene
ro amore diligent genitores: ad
sā petri sepulchry i romana urbe
cū plima multitudine i multa deu
otione dixerūt. In eisdē nāq̄ tūc
p̄tibz erat vir vite vñabil⁹ grā et
noie benedicti plimis effulgens
v̄tutibz. Cū famā audierēs ip
sius puelle pentes: ad eūdē dei sui
illā p̄dixerūt. Et multis ianuis
et orōibz p̄ ipsi emudacōe laboras:
dñi potentia studuit exorare.

Quā cū nulla potuiss̄ m̄tē hōc
purgare. multis et validissimis
exorcismis callidus demon ad
iurata: hoc m̄sū tandē reddidit
q̄ nūq̄ nisi b̄tissimi remigij at̄st̄
orōibz posset expelli. Tūc pentes
ei⁹ cū ipsi viri dei b̄ndicti lris
remoz ciuitate adire ceperūt. Et
qm̄ apd alancū regē gothoz q̄
i tholosana ciuitate sedē suā i st̄
tuit: et vna cū regno gothico mag
nā p̄tē galliaz sibi obtinuit: p̄
dicte puelle pentes valde honorati
ac fauiliates. et ut ferebat ei carne
p̄niq̄ cū lris ac legatis ipsi⁹ ad
b̄tm remigij p̄ emudacōe p̄dicte
puelle remis p̄dixerūt. B̄tus at
remigius cū diuina reluctacōe
senō esse ad b̄m opus dignū asseret
et sueta p̄tia repugnaret: p̄tibz e
p̄li supplicatis euit⁹ ut ocoem p̄
ipsa effunderet: et penti lacrimis
i dolet. Tūc meritis sc̄at⁹ armat⁹
vbi p̄cepit ip̄io ut iiquus p̄do p̄ qd
i gress⁹ fuerat discedet: et xpi famulā
relaxaret. Itaq̄ cū nimio vomitu
et obsceno fetore p̄ os quo i trauit eḡisse.
S; paulo post discedete pot̄ h̄re s̄b
ipsius tñ hore spacio dū nimio la
bore fessa nutaret. vite calore decep
ta sp̄m salutis amisit. Iterat⁹ ḡ
p̄tibz supplicatiū turba p̄currit
ad medicū. Vir at̄ sc̄is se acculat
potius penasse fua n̄ q̄ sanitatē
p̄mū indulisse: et extitisse homi
nū dyteū nō iulisse remedij.

Ad basilicā igitur sancti Iohannis baptiste
ubi corpus iacebat exanimē populi ob
tentis deprecatoe regreditur: ibique sanctus
remigius cum lacrimis ad pauperes
sanctorum in oratione persistit: et reliquos
ut ita facerent adhortatur. Et effusus
lacrimarum ibi resurgens suscitavit
mortuam: quam prius sanavit ego
ta. Apprehendens namque manū eius
dixit. Puella in nomine domini nostri ihesu
christi surge. Que mortuam integra
columnitate sic ipsa postea facta
est: ab ipsis ihesu clausis fuerit:
et ad ipsam felicitate remeavit.

*Qualiter apullas vacuas oleo
exorazato chrismate. p orōem
repleti fuerit. Caplm deimū.*

Omnis quidam egrotus
familie non ignobilis. nec
dum baptizatus. se a sancto remigio visi
tari postularet: et iam velut in ul
timo spiritu positus crede se fatetur.
et baptizari deposceret. egrotus abrenu
ciat. et benedicto fonte sancto remigio
a patre loci illius exorazatu oleum
et chrisma quasiuit. quod simplex oleum se
habeat. si oleum exorazatum et chrisma
in apullis in quibus fuerat penitus de
fuisse vidit. Scis autem remigius
ipsas apullas sibi affari precepit:
quod vacuas se altare misit. et se in
oratione persistit. Surgens igitur ab
oratione. apullam in qua breuis habebat
olei exorazati. et altarem apullam
in qua breuis videtur: sacri chris
matum plenas invenit. sicut istum

ante abrenunciaverat. post
abrenunciationem oleo exorazato
punctus. et demum baptizatus. sac
traditione. et chrisma chrismate sac
linuit: quod mox aie sanitate sus
cepta etiam corporis sanitate pme
*De adventu francoꝝ et
germania et ceteris miracul. Ca. ij.*

Dum gentes francoꝝ ut
hystorie produnt. de troya
civitate impugnantibus: et expug
nantibus grecis. cum finem per Italia
periret: per eos videlicet in mu
lia in finitimas panonice partes se
meotidas paludes pervenerunt:
ibique civitate advenientes edificata
verunt quam ob suam memoriam. sicut
brua vocaverunt. In qua multum am
bitauerunt: et in gentem magnam usque
ad tpa valetiniani imperatoris ve
nerunt. Et ita sibi principibus ci
vitatibus iuxta morem gentis sibi
succedentibus. per lotrigiam regionem
gallie a castello dispygo in quo
dum habitaverunt. ad belgice provin
cie tornacum atque cameracum civi
tates aggressi sunt. Inde usque ad
summam fluminis parte belgice provincie
occupaverunt: ubi plurimum temporibus
degerunt. sub glodione. et meroveo
rege. a cuius celeberrimo nomine
franci vocati sunt merovingi:
sicut a valetiniano imperatore. atque
lingua vocati sunt franci hoc est
feroces. Cui meroveo in principatu
successit childebricus: qui de

ultima regina thoringoz habu'
 filiu clodoueu. q' fuit rex magn'
 si' omēs ante se reges francoꝝ
 pugnator bellicosissim' atq'
 egregius. In ill' t'pib; cepit su'
 ci agrippina ciuitate sup renu.
 qua colonia vocauer. & creuens
 citate sup mosella. q' ab humis
 atra diruta & afflictu fuerat
 succedentes cepit. In illo t'p'e i'
 his ptib; circa renu usq; ligeri
 fluuu habitabant romani: q'z
 princeps erat egidius. Ultra li'
 g'ra at dnabant gothi: quoz
 princeps erat alaric'. Burgu'
 diones q'z arriani ut & gothi
 habitabant iux' rhodanu fluuu
 usq; ad citatem lugdunū. et ei
 fines vrbes: q'z princeps erat
 gundebaudus. Eo t'p'e mortu'
 ē egidius: & successit i' p'ncipa
 tu romanoꝝ q' habitabat i' gally'
 fili' a' syagrius. Mortuo at
 childeuco. q' aurelianis & a'de
 gani' citates cū suo exercitu fra'
 nco occupauit atq; vastauit:
 clodou' filius ei' sagacit' fra'
 coꝝ regnu' suscepit. Anno qn'
 to clodoueo regnate. syagri'
 fili' egidij dux rōnoꝝ q' in gal
 ly' habitabant. i' suessionis cita
 te qua p'z eius tenuerat reside
 bar: sup que chlodou' cū
 hoste aduenit atq; deuicit: q'
 p' ab alarico rege ap'd que m

tholosa fugiens clodoueu alaricu
 habitauit. sibi t'nsmissu recepit
 locudi p'ceptu. & oia q' illi' fuerat
 sue potestati s'begit. Eo t'p'e milite
 ecclie a clodouei exercitu depredate
 fuit. Erat at sic' et rex illoꝝ fana
 tic' & pagani: attē audientes mi
 racula q' fiebat p' b'm remigiu'
 reuebant ei. & licet pagani dili
 gebat illū in quo celest' gr'e lux
 splēdebat. Erat ei scūs remigiu'
 vir sapiēs atq; scissim' egregius
 rethoric'. p'dam' i' v'itib; Erat
 situ at rex facēs secus citate remot'
 p' via que usq; hodie p'p' barbaroz
 p'ca iter barbarica nūcupat' no
 luit i' eandē ciuitate intrare:
 ne ab exercitu suo aliqd' mali ibi
 fieret. Sine voluntate at & scū ipi'
 ps q'dam' ex'it' i' disciplinatu.
 qm' nō erat p'tas t'p'alis i'habi
 tantu que eis resisteret: eandē
 ciuitate intrauit. & q'da orna
 mēta & sacra vasa idē rapiētes
 ut p'dones solent asportauerunt:
 iter q' v'reū m're magnitudis
 & pulchritudis rapiētes tulerunt
 Scūs at remigius missos suos
 ad regē clodoueu direxit: deprecās
 ut si aliud de sacris vasis ecclie
 recipere nō meretur: vel illū vi
 ceū missis suis redde' iubet. Her
 audiens rex ait ad missos ecclie
 siasticos. Sequimini me usq; sues
 sionis ciuitate. q' ibi veta q' acq'
 sita sūt diu'deda erūt: cū michi

vicus ille i p[ro]p[ri]a deuonant. q[ui] e[st]
postulat adiplebo. Venies igit[ur]
suessionis citate: orta q[ui] aspor
tata vel acq[ui]sita fuerat: rogat
aff[er]ri i mediu[m]. Cui[us] o[mn]ia in p[ri]ncip[ali]
reg[is] uent allata: dixit. Rogo vos
o fortissi pugtores ut m[er]e dare ista
vicu[m] no[n] negetis. Hoc regi dice
te illi franca q[ui] bono a[n]o fuerit
aut. O[mn]ia q[ui] cernis glose rex tu
a sut: 2 nos dno sum[us] s[er]uati.
qd' si bonu[m] uidet hoc fur: null[us]
a tue p[ro]p[ri]ati resiste audeat. Su
hic illi b[er]gine dixisset: vn[us] fr[ater]
leuis cu[m] uocacione eleuata bi
pene q[ui] alio no[m]i[n]e de fran[ci]sca. ^{et helbaud}
p[ro]cessit vicu[m] illu[m] dice[re]. Tu n[on]
hic accipies rex: n[isi] qd' tibi fors
vera donauerit. Obstupefactis
oib[us]: rex iunna sua patient[er] suf
ferens. acceptu[m] vicu[m] nuncio et
cl[er]icalico reddidit: suans ma
i corde abscondit. Transacto a
no clodou[er] rex ut om[n]i armor[um]
nitore uidet: o[mn]i exercitu iussit cu[m]
armor[um] apparatu venire sed[em] more
i cap[itu]lo martis. At rex ubi detu[m] ex
ritu[m] creauit. venit ad ho[m]i[n]e[m] illu[m]
q[ui] vicu[m] p[ro]p[ri]o a[n]o cu[m] bipene
p[ro]cesserat. 2 aud ad eu[m]. Nullus
hic ta[m] inculta 2 sordida arma h[ab]et
sic tu habes: q[ui] neq[ue] d[omi]nus neq[ue]
l[ati]ca neq[ue] bipenis e[st] util[is]. Acce
pit at[er] fran[ci]sca eius q[ui] uocatur
bipenis: 2 p[ro]iecit i tra[m]. Cu[m] at ille

se inclinasset ea recolligere: rex sta
ti eleuata manu fran[ci]sca sua
i caput eius defixit. 2 ait. Sic tu
i suessionis ciuitate sup[er]iore a[n]o
i uiceo illo fecisti. sic 2 facio t[ibi]. q[ui]e
tuos illo exercitu[m] rex de ip[s]o cap[itu]
iussit ad p[ro]p[ri]a i pace discede. Ora
dis at[er] timor 2 pauor p[ro] hac causa
i franco[rum] ip[s]o stetit.

**Qualit[er] clodou[er] in uxore dunt
rotulde filia reg[is] burgundie m[ar]
anissima 2 de bell[is] ay. Ca. xij.**

Clodou[er] decimo a[n]o regni
sui amoto ex[er]citu. si tun
gia subiugauit. Inde gudebal
di reg[is] burgundionu[m] nepte[m] filia[m]
uidel[icet] fr[ater] suu[m] chilperici que[m] gla
dio interfecerat. no[m]i[n]e rothilda. p[ro]
p[ri]a satis puella. 2 u[er]o xamissia
intueniente aureliano p[ro]silia[n]o
se legataro suo nutu dino m[ar]
duge sup[er]sit. In dieb[us] ill[is] dilata
rex regnu[m] suu[m] usq[ue] sequana[m] et
ligeri: accepitq[ue] aureliano cast[ro]
milibundese. qd' in ducatu[m] obti
nuit. Dep[er]it deniq[ue] ac pepit ro
thildis filiu[m]: que[m] cu[m] sacro bap
tismate c[on]secrari uellet: rex no[n]
acq[ui]escebat ei. Herdu[m] e[st] credebat
i d[omi]n[u]s deu[m] celi. Regina uo[] cotidie
illi p[ro]dicabat eu[m]: at illa nolabat
ea[m] audire. Interea regina p[ro]p[ri]a
filiu[m] ad baptismu[m] 2 ornat[ur] c[on]s[er]
uatis atq[ue] cortinis: ut regis cor
ad credendu[m] ap[er]ueret. Bap
tismus e[st] puer que[m] ingominu[m]

vocavit. quique in albis discessit.
 Unde rex nimis struat reputa-
 bat regine. in epistola dicens ad ea.
 quia si in nomine deorum meorum puer de-
 dicatus fuisset. utique in columnis du-
 bus. quia vero in nomine dei tui bap-
 tizatus est. vivit non potuit. Regi-
 na vero dicebat. Deo gratias ago quod
 me non duxit indigna. et de utero
 meo primogenitum in regno suo
 recipere sit dignatus. Ego autem nullum
 dolorem in corde meo pro hac causa
 retineo. Postea vero genuit filium
 illum quem in baptismo chlodovigum
 vocavit. Et hic cum egrotare ce-
 pisset. dicit rex. Non potest aliud nisi
 ut de isto sic fiat quomodo fuit de her-
 enus. ut baptizatus in nomine christi va-
 cato moriatur. Sed orante regina et
 domini misericordia precante. recepit
 sanitate. Regina quod non cessabat
 regi predicare. ut deus vero coleret.
 et idola que colebat vana delinqueret.
 si nullo modo animam eius ad credendum
 poterat commovere donec tandem a
 liquo bellum contra alamannos suc-
 cesse movet. in quo impulsus est
 deus confiteri. quem ante negaverat.

*Qualiter clodoveus rex christianus est
 et per beati remigium baptizatus. c. m.*

Factum est autem bellantibus
 inter se francorum scilicet exercitu et
 alemannis atque siveis. ut clodo-
 vus exercitum suum converteret. Aure-
 lianus vero silihanus ad retinens
 regi ait. Domine mi rex. crede modo

deum celi quem domina mea regina pro-
 dicat esse filium dei vivi. et dabit tibi
 ipse rex regni et deus celi ac terre vic-
 toriam. Ille vero elevatus in celum omni-
 bus motus in lacrimis ait. Iesu christe. qui
 rotundis regina mea predicat esse
 filium dei vivi qui subuenis in tribulatione
 et das auxilium in te sperantibus. tunc
 adiutorium devotus postulo. ut si mihi
 victoriam super hos hostes dederis. et ex-
 ceptus fueris illa virtute quam de te
 populi predicant. credam tibi et in nomine tuo bap-
 tizabor. Invoctavi enim deos meos.
 et ut exprobat elogati sunt ab auxilio
 meo. Unde credo nulla placeat eos
 esse precatos. qui sibi credentibus non suc-
 curunt. Te vero deum invocato ac dominum. et
 te crede desidero. tamen ut liberi ad
 adiutorem meum. Cumque heri orans
 clamaret. aliam manu in fugam lapsi
 targa dederunt. et videntes regem suum
 interfectum clodoveum precati se subdidit
 dicentes. Quare precamur domine rex. ne
 peccant plus populi. iam tu sumus.
 Tunc iussit rex imminente plaga
 cessare. et alemannos cepit. ipseque
 ac terra eorum sub iugo tributario co-
 stituit. sicque facta victoria reversus
 est in franciam ad regnum suum. et nar-
 ravit ei quod per invocationem nominis ihesu
 christi victoriam meruit obtinere. Acta
 sunt heri anno quatuordecimo clodoveus imperator.
 Tunc regina ut impletur dominum apostoli
 salvabitur virum fidelem per multum fidelem
 vocavit sanctum remigium vel remes-
 antistitem. deprecans eum ut regi sa-

lucis via predicaret. Quae scis sac-
dos p multa salutans vite doctrina
ad baptismum venire predicabat. Et ille
ait. Libent te audiam p bnfic: sed
vnu restat. qa pps q me sequit non
vult deos suos relinqre. Ad a at ad
hortari eos: iuxta vbu tuu. Et vrens
rex ad pplm. cepit hortari eos ut in
deu q eis victoria dederat credant: qm
dy illoz i tribloz sua nil eis pdesse
potuerit. Adclamauerit at omes
pauete mra a potetia. Mortales
deos relinqm: gloriose rex: 2 rex
dei i mortale que remigi pdicat
cred pati sum. Adclauert h sco
remigio. Ille q gaudio magno re-
pletus. regē 2 pplm qat dyabolo
2 opibz ac popis ei abrenuicare 2
i deu crede debent. aptis 2 breuibz
vbis instruit. Et qa die sa pasche
imnebat: ien scz ranoz. Sue-
tudine eis idixit. Die vo passiois
dri. que pasceuen usq etra hca
vocat. pudie scz anq baptismi graz
rx 2 pps ei pceptum erat: ai sco
remigi 2 vnabili diux regē dotal-
dis pgris 2 ppli eius salute. i oroe
pnoctaret: epē in domo an alta-
re ste marie mltas lachruas effu-
dens. 2 regina i oratorio sa petri
iuxta domu regā explata oroe
potifex ad vbu regu cubiculi
pulsatur accessit. ut videlz p alta-
siletia noctis alye curis regi ab-
soluto liberius dmitteret sacra
mysteria vbi. Que ostijs aptis

cubiculari regē reuenter suscipuit:
2 ai honore debito usq ad penetralia
regē iroduit. S: et rex alacriter
ei obuia psiluit: cuiqz apertus. ai
pso vnabili iuxta i oratorio dnt
simi aploz pncipis petri. qd ut dnt
cubiculo regē iugui erat pressit.
Cuiqz illi tres potifex scz 2 rex atqz
regina dispositi sedelbz sedissent:
cristantibz qbusda clero q ai po-
tifice venerat 2 sacularibz regē et
regine. 2 scis psil regē monitis
qstruet salutaribz: ac euagelico di-
cyplicis ibueret: ad firmanda
ve fidei pdicatioz p firm depmpta
potifice: etia visibili dno onde
voluit qd fidelibz xris pmisit: ubi
snt duo vel tres agregati in vno mo-
ibi snt in medio eoz 2 repete lur-
ta copiosa replent eoz. ut clar-
tate sol euicat: 2 ai luce vox pit-
e audita dicit. pax vob ego su no-
lite time. Manete i dilcoe mea.
Et post hec vba lux q adueniat re-
cessit: 2 i credibil suauitat odor
i eade domo remansit. ut patenti-
ondetur illi autore luc 2 pax
atqz suauitat venisse. que memo-
eoz q aderat pnt epi pnt fulgore
lumis timore pnti iudici va-
luerit. Tantaqz claritat gla-
potifex scm pfudit: ut splende-
er eo pcedens plus aspiciat do-
mu in q sedebat reddiderit. q lux
naqz luia ibide lucencia. Rex
itaqz ac regina pedibz se sa sacra

dono p[ro]sternit: et cu[m] magno pauore
 ac gemitu solacoem ei[us] requirit.
 et q[ui] sibi ad utilitate[m] atq[ue] salute[m]
 p[ro]p[ri]os e[ss]e agendu[m] cu[m] magna ex
 p[er]tinet deuocoe: pati audire et ope
 r[um] p[ro]p[ri]e a s[an]cto p[on]tifice discant. Sa
 lum q[uo]d eos ext[er]ius p[ro]fudit: ena
 ietius illu[m]inat. Cui[us] sc[ilicet] vir
 eos sufficient[er] instruxit: p[ro]ph[et]ico
 repleti sp[iritu] et c[etera] q[ue] eis v[er]bi semini
 eor[um] e[ss]e t[er]mina erit p[ro]dit: q[ui] se
 successura eor[um] postitas igni cet
 nobilissime p[ro]pagatura atq[ue] gub[er]nata
 natura a s[an]cto etiam s[ub]limata
 o[mn]i[um] romana dignitate regnoq[ue]
 potitura. et victorias de aliis ge
 t[er]tiu[m] incursu[m] adeptura: nisi forte
 abono degnantes v[er]a veritatis
 reliquunt: et diuisos fuerit v[er]a se
 cuti a s[an]cto. q[ui] negligi solet etia
 stica disciplina et deus offendi. ac
 phor regna solent s[er]uati. atq[ue]
 dege[n]te in gente m[er]it[er]i. Int[er]
 e[ss]e via ad baptisteriu[m] a domo
 regia p[ar]at: velisq[ue] ac cortinis
 depictis ex utruq[ue] p[ar]te p[ro]tendit:
 et desup[er] adu[er]s[us]at. Platea sternit
 etia[m] p[ro]ponit baptisteriu[m]: balsa
 mo et ceteris odoramentis p[ro]p[ri]e.
 Taleq[ue] gram[ma] d[omi]no s[er]uati in s[er]uati
 p[ro]p[ri]e: ut estimaret se p[ro]p[ri]e odo
 rib[us] refoueri. Sicq[ue] p[re]cedentib[us] sa
 nosas etia[m] gelis et crucib[us] cu[m] v[er]
 nis et ceteris sp[irit]ualib[us] atq[ue] letayis.
 s[an]ctus p[on]tifer manu tenes reg[is] a
 dono regia p[ro]git ad baptisteriu[m]
 s[er]uati regina et p[ro]p[ri]e. Du[m] at[er] s[er]

p[ro]gent: rex interrogauit ep[iscopu]m dices
 Patrone est hoc regnu[m] dei q[uo]d mi
 p[ro]mittis. Cui ep[iscopu]s. Non e[st] hoc in q[ui]
 illud regnu[m]: sed uic[em] uic[em] p[er] qua[m] ve
 nit ad illud. Qui vero p[ro]uenisset ad
 baptisteriu[m] et dicit q[uo]d christus se
 rebat a p[ro]p[ri]o et interceptus: ut ad
 fonte[m] venire nequerit. Satisficatio
 at fonte nutu d[omi]no christus de h[ab]uit.
 Et q[ui]a p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e. ulli no[n] pa
 tebat egress[us] etia[m] vel ingress[us]: s[an]ctus
 p[on]tifer ocul[is] ac manib[us] extensis
 i[n] celu[m]. cepit tacite orare cu[m] lacryis
 et ete subito colu[m]ba n[un]c r[ati]o di
 or attulit a p[ro]p[ri]e in rostro chris
 mato s[an]cto repleta: cui[us] odore miri
 fico sup[er] omnes odores q[ui]o an[te] i[n] hap
 tisterio senserat omnes q[ui] ad orat
 iet[er]i mabili suauitate repleti su[n]t.
 Accipite at[er] s[an]cto p[on]tifice ipsa a
 pulla: spes colube disparuit. De
 quo crismate fudit ep[iscopu]s i[n] fonte
 sacra[n]ti. Viso at[er] rex tanto mirado
 abnegat d[omi]no p[ro]p[ri]e et opib[us] ei[us].
 peccat se a s[an]cto p[on]tifice baptizari.
 Procredit nou[us] statim ad lauac[er]
 salutif[er]i: i[n] quo delendi erit lep
 vetis morbi: obsequ[er]e b[ea]to remigio
 i[n] quo ap[osto]lica doctrina et v[er]tutu[m] gra
 alt[er] rep[er]itari videbat siluest[er]. In
 gress[us] at[er] i[n] fonte vitale clodoueo:
 s[an]ctus ep[iscopu]s dixit ore faciendo. cybis
 depone colla s[er]uati. adora q[uo]d i[n]
 cendisti. itende q[uo]d adorasti et p[re]
 ceptis salutari[um] illi i[n]stituens
 hu[m]ili deuocoe venerari ecclesias

q̄s uq̄da p̄finitate itande suc
uent: 2 ydola q̄ in aillis suis p̄do
adorare solebat: fidei sui ardore suc
census desicendo itendet. Et sic
post c̄fessione orthodore fidei ad it̄
rogatione p̄t̄ificis sed; ec̄st̄iat
more baptizate t̄r̄na mersioe
i noie sc̄e 2 idiuidue t̄ritat̄ p̄is
2 filij 2 sp̄s̄ti: 2 susceptus ab ip̄so
p̄t̄ifice de sc̄o fonte puncty e sacro
chr̄ismate cū signo cruc̄ dñi m̄
ihu xpi. Baptizant̄ at̄ de ex̄itu
ei t̄r̄na milia viroy ex̄cept̄ puul
2 mulieb;: 2 sorores ei; althofled
2 landehildis 2 f̄m̄ est magnū
gaudiū in illa die agel 2 hoib;.
Multi deniq; de francoy ex̄itu
necdit̄ ad fidē dñi. cū reḡ pente
raginario ultra sūnam fluuū
aliq; diu degerūt: donec xpi gr̄a
coopante gl̄osis t̄l̄p̄is eunde
raginariū flagrans t̄p̄itudinē
iteruente vincit̄ a franco sibi
tradit̄ rex clodouē occidit: 2 oēs
francoy p̄lm̄ p̄ b̄n̄ remigū ad
fidē dñi 2 baptizari obtinuit.

*Qualē sc̄o Remigij de bonis si
a rege traditis episcopatu lau
dunense instituit et genebandū
ep̄m̄ eide preferu. Ca. xiii.*

Baptizatus at̄ rex cū gr̄e
it̄gra. pl̄imas possessio
nes p̄ diuisas puūtas sc̄o remigio
t̄a ip̄se q̄; franca potētes dederūt:
q̄s ip̄se p̄ diuisas ec̄c̄as tradidit.
ne franca eū reḡ t̄palū cupidū

esse: 2 ob id ad r̄anitate eos d̄cas
se putaret. 2 fidē xpi ac f̄m̄ sac̄
donū vilipendit. De quib; reb;
i ouentalib; francoy p̄tib; peten
tib; traditorib; poratione q̄nda
ep̄sc̄o remesi adauit. 2 de
his q̄ in remesi puūta illi fuerat
tradite nō modica p̄te ec̄c̄e ste
manē i castro laudunensi claua
ti remensis prochie ubi mit̄
fuerat tradidit: ubiq; genebau
dū p̄z carne nobile 2 t̄a in sc̄o
turis sas. q̄ 2 in sc̄larib; l̄is au
ditū. q̄ redita vxore nepte s̄; s̄
remigij religiosā vitā exp̄t̄at
ep̄m̄ ordinauit 2 prochia ip̄si
comitat̄ laudunens̄ p̄f̄ato cast̄
subiecit. 2 genebau dū plusq;
nate erat. de at̄tracta vita et
gradus s̄blimitate d̄f̄idēs. cū
debuerit cogitare. q̄a nec dauid
sanctior. nec salōe sapientior est
q̄ muliez delinim̄ p̄litati
sūt: itante suā vxore quā reli
ques mutauerat i vxore q̄
p̄structoe salutari. frequē
se visitari p̄misit. oblit̄ septuē
dicent. lapides ex̄trauat̄ aque
2 alluione tra d̄sumit. rupis
t̄i s̄fat de loco suo. Vñ it̄git
ut crebre visitacōes 2 blanda
freq̄tia mulieris colloq̄a. d̄st̄
vtra luxie mollit̄e cor ep̄i mol
luer̄. 2 q̄i rupe saxea de loco sa
tatis ad luxie magnameta t̄is
faret. 2 quid plura. ayuliet

cocepit: 2 post ptu madat epo
 filiu se pepisse. Genebadius
 ro iustus 2 dolens: nuncio dicit.
 Na latrocinio ut latec hoies
 qd deu late no potuit i cubili
 abscondo gnatus e. recte vocab
 latro: vñ tale nome ei iponat.
 Et qa culpa hoibz no inotuit.
 ne suspicio ide pcedet. si se a soli
 ta visita coe feia illa subtrahet:
 cepit ut a tea domu frequetare
 ep. Sicut son est. ut tecta hoibz
 culpa. 2 cordibz ta ep. qz facie tec
 tus luce ardoz. qm ut notu e
 quo mag' tegit' tectz mag' estu
 at ignis. dñi culpa p'p'ius
 ep. post fletu ad culpa redyt.
 e oblit' e qd planxerat. cu' extiguit'
 noluit qd p' desideriu ardebat.
 iteravit p'ctz qd' ugerat. Incipit
 qz iterz mulier: et misso nuncio
 madavit epo se feiaz pepisse.
 qua iussit vocari vulp'etula
 Na cur ea ita noiaari voluerat.
 q' fraudes 2 significat'oes i scrip
 turis ipsi' aualis ignoscat. qe
 ad dolos ac vsuinas deceptoris
 dicit. 2 ad carnis petulatis ille
 abras retulit facile sat' adutit.
 Tand' dno q' btm petz respex'
 2 negatione amarissime fleuit
 respiciete: genebadius in se reu'sz
 ad son remigiu misit. petens
 ut laudinu ueniret: qz tales
 cause ibi emerferat. qe p se dif

finire no possi. Btus at remigij
 sic genebadius petyt laudinu
 puenit: 2 suscepty ai debita reue
 rentia. ac secreta cubituli petes
 genebadius inuogauit p qua
 causa illu vocauerit. Genebadius
 ro maxio fletu. 2 euulatu uoles
 tolle stola de collo suo 2 p'ade ad
 pedes sa remigij: cu magna uir
 tute a beato remigio e detentz
 ne stola de collo suo tollet. Et post
 ip' diuina' abo fleuerit. itellex' eat
 ei b'us remigij genebadius ad
 misisse crime p quo stola uellet
 deponere uix ai singultibz 2 lacryis
 genebadius p ordine oia retulit
 q' amiserat. Sicut scus remigij
 uidet' stritu 2 pene despatu. blade
 solat' est dices q' no tm doleret
 de admissio ab eo crimine. qntu q'
 sic male sentiret de dñi bonitate
 cui sedz euangelica uitate. no est
 i possibile ome uerbu. Et q' de nlo
 ita fecit p'muqz p'ente in q' oer
 p'rauerit gra saluos fecit. nullu p'
 tante ad se reisu no despat: q'
 p'ctores sanguine suo redime uenit
 Et ut erat doctiss' ac orator eloq'
 tissi' testioia de latitudine ste
 septure 2 ex'pla penitentiu i vni
 colligens ad auandu eu illi p'po
 suit. 2 exhortato p'niaz i dicit.
 factaqz masu'cula cu lectulo i
 modu sepulchri 2 puissis fenestel
 lulis ac optorio q' hodieqz manet

secus eorum sci iuliani genebau
du in ea reclusit: et deus ac prochy
ie ipsius ipm p septē ānos ut
p̄uā prochia gubnauit. et vna
diuitam die remi. ap̄ laudunū
alterā celebrauit. In q̄ reclusi
one p̄uē q̄ntē d̄t̄cōis ac d̄t̄nē
tie iysde genebandy fuerit. diu
nūa demonstra. Septē siquidem
āno i vigilia ante dñi. cū iysde
genebandy i orōe p̄noctaret et
seipz deflēt: qm̄ i v̄ q̄ ad hoc ordi
naty fuerat. ut i illa die penite
ter dñō reconciliaret: ipse suis
cūibz exgētibz. nec mē penitētes
i ecclia mēbat: et sic: circa mediā
noctē venit āgelus dñi magna
cū luce ad eū in oratorū ubi
p̄uīs iacebat et ait. Genebande
exadite sūc p̄ te exōer p̄uīs tui re
migi: suscepitq; dñs p̄uāz tua
et dimissū est p̄ct̄s tui. Surge
et hīc egredē: et facq; m̄st̄ry ep̄l
officiū: et reconcilia dñō penitētes
de cūibz suis. Genebanda t̄m
m̄io t̄tore percussus: r̄ndē nil po
tuit. Tūc āngl̄s dñi hortāb̄ eū
et ne timet̄ hortat̄ eū q̄ gaudet i
dñi misericōdia si collata. Et aiā
dixit ad āgelū. q̄ dō possū hīc
egredi: q̄ dñs et p̄ me remigi
clauē hui' ostij sc̄i h̄z. qd̄ et si
sigillo suo signauit. Et āngel̄s
ad eū. Ut nō dubites m̄q; me
a dñō missū: sicut patet t̄i celū.

sic et ostiū istud patebit: et statim
saluo sigillo et sc̄i ostiū
ap̄tū est. Tūc genebandy i mo
dū crucis se iactans i lumine
dixit. Ecce si ipse dñs ih̄c xpc
dignat̄ fuerit ad me p̄ctōrem
venire. hīc nō egrediar. nisi ille
veniat. q̄ me i eius noīe in hac
reclusione statuit. Et statim ān
gel' dñi discessit ad eū. Et tūc
q̄ remigi i crypto q̄ retro sede
ant ecclie sc̄e marie remi p̄noct
talat i orōe: et q̄ dormiens i ex
cessū est rapt' et vidit āgelū as
sistente sibi. q̄ h̄c oīa sic dicta
et gesta fuerāt narrauit: et iussit
ut q̄ntorū laudunū petret
et genebandū ep̄lū sede restitu
eret. et corā se m̄st̄ry ep̄ale a
gere p̄suadet. t̄m sc̄e remigi
nil dubitās cū sūma celeritate
laudunū petiit. et lumine ostij
saluo sigillo et sc̄i genebandū
iacente reppit. Quē tensis
bractiis cū gaudio et lactis
laudans dñi m̄āz elenauit
eūq; sedi et officio ep̄ali veluti
āgelus dñi p̄cep̄at restituere
maturauit. et remi cū gaudio re
pedauit. Genebandū itaq; i sti
tate et iusticia postea oēs dies vi
te sue p̄egit: p̄dicans d̄ctis q̄nta
illi fecerit dñs. Quā p̄t nemo
de sua iusticia fide: et nemo de
misericōdia diffidē debet: q̄ tūc em̄

menas pminet. qm petor sashat
 a. abiecti erant. Neq; ei de qlita
 te nroy opex pender celestiu me
 sura donoy: a m yto slo vnicu
 q; retribuut. qd meret. Obijt
 itaq; genethuid; i pace. scis dei
 dmiatus: tadju i epatu viues
 ut ei successerit latro filius ei
 q; ipse scis. Istu vo ecce
 ne qsq; post aliau' cimus pl
 lica pnia; clericali accipiat
 vel ad clericali redeat vl i cli
 catu maneat. no despatione
 indulgetie. si ingore factu est dis
 cipline: alioqn oia claues ecc
 datas dispu tab' de quib; dictu
 est. qm q; soluent sup tra. aut
 soluti i celo. Na' r scis dauid
 decimib; mortifens egit pnia;
 et m in honore suo pstatit. et bte
 petro post pnia; negacionis ap'ls
 māsit. Sz no ideo supuacua pu
 tanda e paty diligentia: q ubi
 saluti nichil detrahebat. hu
 litati aliq; addiderit. quo sal
 tua' munret: opti aliquoz
 fictas pnia;. ob affectatas ho
 noy potetas. Cogit ei mltas
 inuere medicinas: multoz
 expimonta morboz.

*Clodoueus sede sua in citate
 suessionis stituit. et pda sco
 Remigio dedit. Suplm. rnm.*

Clodoueus rex sede sua in
 suessionis citate vnde sy
 agru expulerat stitues: delca

batur pnia; a colloqo bti remigij
 Et q; villas qe sibi rex a franci in
 pago suessionico videlz ac laudun
 nesi dederut ut sup dictu est. ep
 copio laudunesi a alyb locis dei
 donauerat: no hebat i vicinita
 te ipsius citat' suessioz nisi vna
 villa q sco nicasio data fuerat.
 Unde suadete religiossa regina
 a petentib; loco; i colis. q multi
 pluib; renys erat grauati. ut ad
 regi deberat. eme remesi psoluent.
 rex sco remigio dcessit. ut qntu
 circuret du ipse meridie qeseret
 totu illi donaret. Scis at remi
 gius p fines q manifestusse pa
 rent ygens: signa sui itineris
 misit. In quo fine qda ho hns
 molendinu repulit scm remigiu:
 ne itra illos fines ipm mole dinu
 icluderet. Que btius dyoni filius
 blande alloques dicit. Amice
 no sit tibi dur; ut sil' habeat hoc
 mole dinu. Ille at reiecit eu' et
 statim rota mole dinu verti i vsu
 cepit. Idem at ho clamauit post
 btm remigiu dices. Que dei ve
 ni a habeam? i simul h mole dinu
 Cui scis remigius. Hec michi n
 tibi sit. Et statim dndit mole dinu.
 a facta e tal fossa i eode loco. ut
 ex tuc a nuc a usq; i ppetuu mole
 dinu ibide esse non possit. Sicut
 repulsus e a qbusda hoib; ne
 silua qnda in tra finios suos
 deludet: au statim ita male dixit. ut

ne folia vni de illa silua ita timo-
nos suos cu esset aliqua euolaret
ner fultis ide vsus illos timores ca-
det. Et obseruati est qd in villa
silua pmissit. Abind pcedens venit
ad villa noie cauiniaai: qua co-
cludit ita illos fines volens. ab habi-
tante velle reiectus est. Tunc ille vul-
tu hilari. modo reiectus modo re-
ppinquas. signa p suu iter misit
sic loca demonstrat p que reiectus
p q appinquo pterit. Tandem repulsi
dunt illi. Sp laborate regestate
sustinere: quoz vboz et hodie ef-
fectus ostendit. Surgete itea
rege a sono meridiano. relictus
ad eu suus remigi: roia q abitu
circutionis illi. dnmuit ei pcep-
to sue auctis rex donauit. q usq
hodie remens etia. qz capita st-
iliary et codinae iure qeto possidet.
Legim: i sacra hystoria sq david
motes gelboe maledixisse. ut n-
ros n pluuia veniret sr eos neq
cedit agu pnuiciay: habem: stm
remigi ore pphico maledicente
isensibilibz creatis ut possessores
eay stilitat dano i vindicta veni-
butronis ferrentur.

Quaerit de petra qda Ca. xv.

Quilogus qda vir p potens
iunctus apd rege clodoueu
de cinine regie maiestatis: cu se p-
gare no poss ad eamz se marie
ad iterassioe sa remigi vsugit
Qui suus remigiis et vna et res
obtinuit. Idem at recopensatois

qua sco remigio sparnan villa
sua dare voluit: q vao p vsuioe
i scian habitu shire noluit. vsuq
asto ut si vellet ptais ee. vender-
oia sua et daret paupibz et seq et
xpz. sicq; de thamo ecclastico tax-
atu pccan. qnq milia libras
argenti aulogio dedit i subuendoz
paupoz et captiuoz. Et in nado
bo loca quecu lapide manu su-
a misit: que omes q voluit ma-
nu i cauna i qua petra e pone-
pnt et ipsa petra volue: si ea a
cauna nullo igenio valit extrahere
Post qda vto tpa qda iudex q
milti ad laude sa remigi hor p
religione tenebat: manu ipsa
petra de cauna extrahere voluit:
s no valens. securi pussit. et stas
dext man: illi: exaruit. et oculoz
lume amisit: et q fama sa ex-
stigne voluit. laudis vinatione
aduuit. In hoc g miraclo qntu
deo placuerit sa vni extioz sol-
licitudo ondit: qa nimuz tute
vbi seme facile gminat: qm in
audientis pectore pietas horpdi-
cantis rigat. **De vino bndic-
to qd suus remigi clodoueo re-
gi pgeti extra gndebaudu dedit.**

Clodoueo rex cu xv.

Clodooueo rex cu
dei bndictione p sem
remigu accepta. de victoria si-
bi ab eo pdicta secur: et man-
datis accipies ut tadium ad di-
micandu pget. qd in illi bene

... de illa villa ...
... de thamo ...
... de cauna ...
... de petra ...
... de vino ...
... de victoria ...
... de tadium ...

dictū vini sibi ab eo datū in q̄
 tidiano usu potatū sufficere: uter
 impuit dñm gūdebaudū 2 gode
 gislū dñoto exātū mario. 2 bur
 gundiones cū ingēti mltitudine
 venerūt itra eū s̄ oshara flu
 viū secus castri qd̄ diuion dicit
 Ibiq̄ m̄ se anouit asigētes: gū
 debaud' ac gōdegisl' cū burgū
 dionibz terga vterūt: 2 vix fuga
 lapsi euaserūt. clodoueo ut sole
 bat existerē victore. 2 cū maxima
 p̄da ad ip̄a reuersus ē. Gūdebaud
 dus v̄o se i auione redūsit: 2 p̄
 arediū asharū suū pacē a
 clodoueo expetiit. Demde rex m̄
 tons legatū noie patnū v̄q̄ i
 dustrū ad alariū regē gothoz
 de amianc m̄ eos adice mada.
 Alariū v̄o cū p̄ paternū vellet
 clodouai denge: a p̄no explorat
 q̄ circa eū erant. Ithaus ei
 igenio sbarratis illusus est.
 Quō clodoueo sede sua p̄sius cō
 stituit. 2 de v̄no bñdicto qd̄ ei
 cōtra alariū p̄geni s̄c̄ dedit.
R dieb; ill. clodoueus **rvij.**
 ai veniss; p̄sius ibi sede sua st̄
 tuit: dicitq; ad reginā. 2 ad ip̄s
 suū. Satis m̄ molestū est: q
 gothi arriani p̄tē optimū galli
 ay tenet. Gamus cū dei auxi.
 2 eiciam; eos de ipsa tra nr̄isq;
 dionibz: hñtes iusticiā cōtra
 alariū ad que p̄ amianc v̄di
 none legatū dixerim; p̄ q̄ nos

Decipe voluit. Placuit h̄ asilū
 p̄renb; francoz. Cū p̄ asilū re
 gne sue fecit eccliam in hōre aploz
 petri 2 pauli i p̄sius citate: 2 p̄
 asilū bñ romigū 2 aurelianis
 citate ep̄oz synodu iuoca. in q̄
 ductū mltā utilia st̄tuta sūt
 Rex q̄ deuotiss; p̄gens s̄c̄ alari
 ai arriani: bñd̄cōz p̄c̄it a s̄c̄o
 romigio. Cui bñd̄cōz dedit: et
 victoria in v̄bo xpi spopodit: de
 ditq; illi flascone de v̄no qd̄ bñ
 dicit p̄cipies illi ut tā longe ad
 bellū p̄cedet. q̄ diu illi 2 suis q̄b;
 ide dare vellet nō deficeret. Bibit
 q̄ rex 2 regat̄ familia. 2 mltā t̄ba
 ppli: 2 exinde ubume satiant.
 2 vas v̄ni detrimētū nō patit.
 si bñd̄cōe dei p̄ s̄c̄m romigū idica
 more font̄ iundacōe repletur.
 Mouit at̄ rex v̄tū exātū vsus
 pictaue citate. ibi ei tūc alariū
 rex gothoz amorbatur: 2 sic p̄ pa
 gū tironicū p̄gens. 2 reuēcia
 b̄to martino atq; s̄c̄o hilano ex
 hibend. miliario decimo ab v̄be
 pictaue cū gothis seruit. Il
 usq; int̄ se xp̄ignūtibz: gothi cū
 rege suo nimis collisi t̄ga vterūt
 2 clodoueo sic solebat victor ex̄t̄it
 Quq; alariū int̄flact: duo goti
 contis eū adūso i latera ferūt:
 si p̄t̄ lozicā qua idut; erat le
 dere nequērit: mag; at̄ dñs lo
 uca fidei idutu p̄ orōe; s̄c̄i romi
 gū p̄ud 2 p̄omis suū adiunuit eū

Parvitas siquidem victoria. et multis civitatibus sue ditioni subiugatis, usque tholosam pervenit. et thaurum alarum accipiens per equolissimam civitatem. cum multum animum spiritum eius conuincit. et terrefactis gothis arrianis qui ibi erant cum gloriose victoria de multis civitatibus ad propria rediit. Deferam? hinc hinc quod in hystoria veteri legitur ea quod in hystoria huiusmodi proferuntur. Illud namque scriptum est. vicia farrago non defuit. et lectus olei non est minutus. donec dedit dominus pluviam super terram. iuxta verbum domini quod locutus est in manu helie. Et flascum non defecerunt vini. usque quod deo cooperante patris victoris rex reus fuit ad propria iuxta verbum domini quod locutus est in manu remigii.

Quod hormisdas papa vices suas in regno clodovei sancto Remigio commisit. Capitulum. xviii.

Dixit idem tempore ab anastasio imperatore codicillos clodoveus rex per consulatum accepit. cum quibus codicillis etiam illi anastasio coronam auream cum gemis et tunica et baltheum misit. et ab illa die consul et augustus appellatus. Sed et hormisdas romanus sedis pontifex sancto Remigio antiquo metropolitano episcopo qui tunc tempore habebat sub se duodecim civitates et totidem episcopos eiusdem presidentes vices suas in regno clodovei nuper cum integra gente ad fidem nisi

per sanctam eius predicatorem dominus cooperante et simone confirmante sequentibus signis dimisit hoc modo. Dilatissimo sancto Remigio hormisdas. Suscipietis plena firmitate tue dignitatis colloquia. quibus nos germane salutem tue letificavit idcirco copulati cum spiritualibus officiis icolumitate subnixi. agnoscere esse spiritum. hinc ipsa quod mente gerimus verbum aperire letitiam. Agis et summi documenta pontificis. dum et predicantem facis. et ea insinuare non differis prerogativa igitur de nobis super simonem elcoem iudicis quoniam id operatum te ad didicimus quod actis agendum obnoxius operamur. ut pueris tanta longiquitate disiectis. et apostolica sedis rigore et patrum regulis studere adhibere custodia. Vices itaque nostras per omne regnum dilecti et spiritualis filii nostri clodovei quem nuper amniculante signa gratia plurimis et apostolorum temporibus expandis signorum munus salutiferam predicatorem committimus ad fidem cum gente ite gra dicitur. et sacri dono baptis matis offerat. saluo privilegio quod metropolitano decessit antiquitas patrii auctoritate dimittimus. augures studij huiusmodi participare ministri dignitate. releuantes nostris eiusdem remedio dispensationis et cubias. Et quod licet de singulis non idigneas edoceri a quibus iam probauimus.

acutus vniuersa suam: quia aut
 tri esse solet. si iuris trimes oste
 dit. laboris iuncti opis forma
 monstrat. Patnas iq' regulas z
 decreta scilicet diffinita datus
 ab oib; suanda madam. i hys
 vigilancia tua. in hys cura sine
 inuenta exhortacois onstedim.
 Quoties vniuersale posat religiois
 causa datus te datus fies suocate
 duciat. z si qd eoz special' nego
 cu pulsat itenao. in rgnia it' eos
 oborta d'peta d'caussa sacra lege
 d'fina. **Et** at illic p' fide z vi
 tate d'itutū vel p'uida d'p'etate
 p'ceptū vel p'sone me aucte fuit
 d'fina. totū ad fias nraz d'fina
 ta relacois attestacoē pueniat.
 Eo fit vt z n' aūm' officij d'itate
 d'at z tu' securitate p'fuar accep
 ti. Deus custodiat te iohanne f'
 d'issime. **Qui'** sc' hormisda pon
 fias tpe sepe fias clodone rex
 gl'osus. coronā aureā cū gemis
 q' regnū appellari solet. b'ro petro
 scō remigio suggestente dixerit. **Hic**
 b'ris p' hormisda misit d'fina no
 poli. ad iustinianū i'gatore. g'na
 nū capuanū ep'm. au' aiaz vidit
 ab agelis i' celi d'fina f'ais b'ndro
 q' p'uaracoē puelle deoniae ad b'z
 remigiu h'as suas dixerat.

Quo h'et'au' itranse scō remigio
 i' synodu obinuit. z itez iustit
 remigij loq't. **Et de v' d'ita eoz q'**
metas fā incendit. Ca. xix.

Dost her oia mortuus est
 clodoucus rex i' pace. z sepl
 tus e' in basilica sc' petri apli qua
 ipse ac regina sua edificauerit. **Moz**
 tu' e' aut' q'nto a'no postq' ai ala
 rico rege gothoz pugnauit: regnauitq;
 xl' a'nis trigita. Et eode' momēto
 quo mortu' e' rex p'fius: reuelate
 spūsto remigij ai esset remi d'fictū
 eū agnouit z sibi assistētib; d'icat.
Hys ita gestis filij clodomiri. clo
 doaldus. it'fectis frib; suis qd vna
 cū eo post p'is obitu clodidis re
 gina nutrebat: i' d'caū se toto d'it.
Pressu t'p'is vite ac religiois sue
 merito. p' h'editatis. a patris re
 gib; obtinuit: de q' d'fina villa
 i' pago mosomageli cū appedias
 suis scō remigio ac remesi e'ra tra
 didit. **Qu'** demū ep' gallic ab; bel
 gice p'uitiaz cā fidei ad synodu
 d'uenissent: b'fissimū remigiu
 u' d'caūq; doctissimū ad idē d'aliū ve
 nire petierūt. **Qui** synodo a'ria
 n' q'dam h'et'ic' acrim' d'p'utator
 ac d'yalectic' p'positoib; z d'ulsiob;
 d'f'it'it'it. **In**grediete at scō
 remigio: ep'oz d'aliū z oib; ass
 g'ētib; reuenter sic angelus dei
 sustipit. **Sup**; at h'et'ic' z ma
 le de vero filio dei sentēs: d'edige
 e' ei assurge. **Et** p'ing' ai stus re
 migius an' eū transijt ita obma
 tuit: ut nec vbi quide' ullū ef
 fari potuēt. **Exp**antib; at oib;
 ut post allocutoes sc' remigij aliq;

Dicit nō potuit loq. h ad vestigia
fū remigij pnis andes nutib; ve
nia peccat. Cui scis remigij dicit.
In noue dñi mī ihu x̄p̄i filij dei
vni si ita de eo recte sentis loque.
a de illo sic catholica credit ecclia
crede; x̄p̄i. Ad cui; vocē an supb;
hēt; hūilis iā catholice catholi
cā fide de stā r̄ inseparabili chutate r̄
de x̄p̄i itarnatōe catholice x̄p̄i
r̄ i eadē x̄p̄iōnis sue fide se p̄mā
suy x̄p̄iōe. Sup̄ aīa p̄ i fidelita
tē p̄dita. r̄ corpali voce p̄t supbū
p̄denata vtute dina scō remigij
r̄ aīe r̄ corpis reddi; sanitate dicit
q̄ aderāt patent; ondens. q̄ peccā
tes corā oib; sint arguedi. ut ce
teri timorē habeāt. Senescēte at
scō remigio r̄ dei sp̄i sibi reuelate
qm̄ ip̄s; aīa abundantiā secuti
m̄ eet fames: secuti sc̄i ioseph p̄u
dentiā. de anona q̄ in vill; ep̄isco
pi nata fuerat vel quā ab alijs
p̄pauerit acuos q̄ metas diam;
ferit: ut p̄lo fame postmodū la
boraturo ide sbuenire valeat. Vn;
r̄ i villa q̄ celtus d̄i plimas metas
fieri iussit. Ip̄s; at hōies celtēses
q̄ rebelles r̄ seditiosi fuerūt. Qu
quadā die dñica rebuati: repert
unt se dice. Q̄d ille iubilans sic
ei appellabat; p̄t etatis pluri
tate face vult de ist; metis. q̄a
sicut fies p̄ muros ciuitat; ita
p̄ circuitū curtis mete hebant;

Et suadente dr̄at; se mutuo ad
hortati sūt: ut focū in co mit
tent. Q̄d ai scō remigio i p̄i
qua villa q̄ basilice curis d̄i
Assētēi ceteri nūcio ē delatū.
ascēdit equū ut ad tanta p̄p̄
tione x̄p̄scenda celtū veniret.
Quo ai puenit: nā ip̄se mete
ardebat. Vtū at remigij et
etate r̄ vesp̄tino frigore sic m̄
autuno fieri solet frigid; de eo
dndit. r̄ alogē se calefacē cepit
hūillo corde: ore dices. Sp̄
foris bon; est. Vtū omnes
q̄ hoc egerūt r̄ q̄ de eoz; gmine
nati fuerūt vni poderosi fiant
r̄ fere gutturose. Q̄d ita i p̄let
ē. Nā usq; ad tpa koroli mag
ni ip̄atoris q̄ eosde hōies de al
to qm̄ vicedn; i eadē villa ma
te crudellissā occiderūt extimia
autoub; iterfecit. r̄ Mentētes p̄
p̄uicias disp̄gi atq; p̄etuo ex
lio p̄denari fecit. r̄ de ceteris villis
ep̄iscopij remens; eandē villa
restaurari p̄cepit.

De obitu sc̄i Remigij. Ca. xx.

Dost p̄missas at r̄ alias
vtutes multas q̄e dñs p̄
hūc suū suū opari dignus ē. ge
mit; r̄ suspiria illi; exaudies q̄
dicebat. qm̄ vana r̄ appebo an
fuerūt: reuelant ei dñs solas
illū imine die obit; sui. Qua
dere sc̄d; sacros canones testa

rex suarū didit. ad hereditate illa
 festinans de qua propheta dicit. tu dedit
 dñs suis sonu. ecce hereditas dñi
 tñ emi tñonam amittit. tñc celest
 acipit. Sauloy q̄ corp̄ palui huc
 aliq̄ diu ē p̄uati. q̄t̄o mentis
 onil itenci q̄ sup̄na sūt dēplai
 ualere. In hac p̄bacois tēptacois
 sp̄ gr̄is age v̄ms 2 laudibz diebz
 ac noctibz deo studuit vacare.
 fideli mēte itelligēs qm̄ q̄ hūile
 flagella suscipuit. post flagella
 sblimit ad regem suscipuit. Qd̄
 e i eo dñs in p̄nti volēs ostende
 q̄ p̄ignū et̄ne huc anteq̄z dēcedet
 v̄sū ei restituit. Et nō post lōgū
 sp̄siū. post missay celebracoem
 2 sacre corionis sup̄tōis valefa
 ciens 2 dans pacē filijs suis. p̄ q̄
 p̄rigiti 2 duos ānos i clauicali
 ordine. i ep̄atu v̄o septuaginta q̄
 tuoz d̄inctissimē ac religiosissimē
 v̄xit. nonagesimo sexto et̄at̄ sue
 āno id̄ ianuarij sp̄z deo reddi
 que 2 si gladij p̄sequū nō tetiḡt.
 dignitate m̄ martij nō amis̄.
 Sicut enī diu d̄igit i corpe vi
 ue. nec fuit et̄ lōgiora carnis
 2 d̄rah̄ ac p̄uanoz hōm̄ tēpta
 mēta tolerare.

De sepultura s̄i Remigij. xxi.

Quetez cū fun̄t̄issimū de
 ferret ad sepulturā vsq̄
 eccl̄am sc̄oz m̄z thimotei 2 ap
 pollinans. senis et̄at̄ s̄i xp̄ofen

i loco ubi ex tūc 2 nūc auis ē posita
 2 ubi multa munda d̄s postea p̄
 sc̄o remigio ondit. ita feret̄z ē ag
 grauatu. ut nullo modo q̄cuq̄ ige
 nus v̄l a q̄ntiscūq̄ hoibz poss̄ mo
 uari. Et stupētibz oibz ac petentibz
 dei oīpotencia. ut d̄igret ostende
 i quo loco eiusde s̄i sui corp̄ veller
 reponi. designerūt ad basilicā
 p̄fatorū m̄z 2 feret̄z moueri nō po
 tuūt. p̄posuerūt iḡ ut feret̄z por
 tarēt ad eccl̄am s̄i nicasij. s̄ feret̄z
 moueri nō potuit. Dixit ut fer
 ret ad eccl̄am sc̄oz s̄ixti 2 sinici 2 sic
 sic moueri potuit. Tandē coacti
 qm̄ puula eccl̄esiola erat i hōre
 b̄t̄i m̄is xp̄ofen. s̄ nullū corp̄
 nouati s̄i m̄ ea iacabat. petierūt
 ut dñs declararet si ibidē veller il
 lud sc̄issimū corp̄ poni. 2 sic tā
 ta facilitate motū est feret̄z. ut
 nullū on̄ portantes sentiret. Se
 pulcū est iḡ illd̄ v̄nabile corp̄ i e
 adē eccl̄esiola i loco ubi altare ē
 i honore sc̄e genouefe. q̄ fāiliaris
 s̄ima extitit sc̄o remigio. Post au
 obitū. cū lues ignuana p̄tm̄
 p̄me ginanie deuastaret. 2 om̄es
 remens̄ i cole huius cladis t̄tēt
 auditū. d̄erūt remens̄ p̄s ad s̄i
 sepulchz. d̄gnū huius cause flagi
 tare remediū. Accensis q̄ caris
 p̄ms 2 oīobz p̄ totā extubat nocte.
 mane at̄ facto. assūpta palla de
 sup̄ b̄t̄i sepulchro p̄ponit eā m

i modū ferretur. accensisq; stercibus
ceruis accueūt vrbe cū vias dātes
voces i canit. Et d' plura. No
post multos dies fines ciuitatis
remens lues aggredit' meozata.
vexit usq; ad eu locū accedēs. q
hū pignū pressit. ac si stitutu cer
nel tinnū introgredi nō est ausa.
f' etiā que i pncipio puaserat h'
stute repulsi reliquit.

*Qualit' plagat' sit iuasoz p'dy
sāremigy. Ca. xxij.*

Erat haut p'vil abasilica
cāpus tellure ferūdus q
datus basilice s'ā fuerat: que vñ
e aub; puadit. Despicēs hoī; q
eu loco s'ō mulerat. Et cū ab eo
ac loca p'posito crebro duent' fuisse
ut q' iuste puaserat reddet' p'p'e
dens vba q' audiebat p'tinaci dūp
ta defesabat itencōe. Deniq; causa
extitit nō deuocō ut p'priet ad
sā basilicā. Arguit itez alon p'p'
sito p' puasione cāpi. sed nō dig'
vōe r'ndit. Explicatisq; negotiis af
reso equo ad domū redire disposit'
f' obstat nissu ei' sacerdot' iuura
Nā sauciat' a sanguine diuit m
tra. Obligat' lingua q' locuta fu
erat cāpi tolli: claudit' oculi
q' dāpiorāt: manū trahūt que
apphenderūt. Tū balbuat' 2 vix
sinone' expume' valens ait. Defe
te me ad basilicā s'ā. 2 q'ntūatq;
sup me auri ē ad sepulch' a' p'
cū: petraui ei' auferendo res ei'
A p'ncēs at' dator. cāpi hūc cū mu

nerib; deferi. ait. De accipias q' lo
sc' dei munera ei'. q' nūq; cupide
accipe. s' uenisti. Desis de p'roz ad
iutor ei'. q' inflāmanē dāpna
rez tuaz neq; possessor extat. s'
d'ntulit s'ā audire voce paup'is
sui. Nā ille hō licet dari iussisset
munera: oñdit s'ō dñi se illa nō
acceptasse. Vñ redies puasoz domū
amisit spm: recepitq; etiā res suas.
*De p'ma trāslacōe corp' s'ā Ke
migiy. Caplm. xxij.*

Sepulto siq; de ut p'dixim'
corpe b'ti Kemigy i ecclia
s'ā x'p'feri: cū multa 2 shipeda
mirac'la i eadē etiā p'menta ei'
dñi grā sicut r'aphata est 2 exalta.
Et facta cripta retro altare in qua
trāfferet corp' s'ā s'ā: effossū est de
loco i quo erat: ut i fossā factā i
memorata cripta deponit'. Sed
nullo modo moueri potuit. Sup'e
mētē at' nocte. 2 noctūb; s'ib; i
vñis 2 cāti' multis accēsio hūanib;
circa mediā noctē sopoz omēs irru
it: et euigilātib; eis. h'is octobry
cū s'āssimo corpe sepulch' iuonit'
ē angelic' manib; positū i fossā
cripte retro altare facte. Tan
tūq; euigilātes odous suauita
te repleti sūt omēs q' afficiūt
ut hūana lingua hoc effari nō
valeat: 2 sic p'totā diē 2 i ca'ltū
ipse odor i eadem etiā p'seueat.
Ipsaq; die trāslacōis ei' cū dñis
laudib; sup'e sūt reliq; a corpe

*... d'ntulit s'ā audire voce paup'is
sui. Nā ille hō licet dari iussisset
munera: oñdit s'ō dñi se illa nō
acceptasse. Vñ redies puasoz domū
amisit spm: recepitq; etiā res suas.
De p'ma trāslacōe corp' s'ā Ke
migiy. Caplm. xxij.
Sepulto siq; de ut p'dixim'
corpe b'ti Kemigy i ecclia
s'ā x'p'feri: cū multa 2 shipeda
mirac'la i eadē etiā p'menta ei'
dñi grā sicut r'aphata est 2 exalta.
Et facta cripta retro altare in qua
trāfferet corp' s'ā s'ā: effossū est de
loco i quo erat: ut i fossā factā i
memorata cripta deponit'. Sed
nullo modo moueri potuit. Sup'e
mētē at' nocte. 2 noctūb; s'ib; i
vñis 2 cāti' multis accēsio hūanib;
circa mediā noctē sopoz omēs irru
it: et euigilātib; eis. h'is octobry
cū s'āssimo corpe sepulch' iuonit'
ē angelic' manib; positū i fossā
cripte retro altare facte. Tan
tūq; euigilātes odous suauita
te repleti sūt omēs q' afficiūt
ut hūana lingua hoc effari nō
valeat: 2 sic p'totā diē 2 i ca'ltū
ipse odor i eadem etiā p'seueat.
Ipsaq; die trāslacōis ei' cū dñis
laudib; sup'e sūt reliq; a corpe*

illius. & capill videly ei: casula
ac tunica ipsius. Et inuoluitū est
corp illi: integz sed exsiccata
de brandeo rubeo.

*Quali satis Remigi' pippini
flagellauit. Ca. xxij.*

Proressu deniqz tps pippin
n rex karoli magni pi
volens episcopu laudunens vil
la q anisiaz d' arripe q' sb cen
su sic' & alias q'sda fecerat: vent
rea manere. Vbi cu dormiret.
venit ad eu frs remigi' dices
Tu qd hic facis. Quare itasti
thac villa qua michi homo te
denotioz dedit: quaqz ego ecc'e
dne mee sce dei genitric' donauit.
Et flagellauit eu satis duntaxat
ita ut postea linores i corpe ei
parent. Et cu disparauit b're
niguis frerit pippin? ac coiept
febie qntora: ab ipsa villa reces
sit: de q febie no puo tpe laborat
Et demaps pnceps regni usqz
ad modha tpa ibi no mansit:
sic nec i codiciaco vel iuliaco. n
lodonico rex gmanie qn si frz
sui karolu regnu suu inuasit
i maliaco mansit. & ide crastia
dixit ipse fr em suu fugiens
pr euasit.

*De mimculo plucris arte sa
remigi' ostense. Ca. xxv.*

Nostre etate colon' qda
ville remens episcopu
q plubea fontana d' manebat

urta

fiscu regu q rostrus vocat: & nec
peculu nec messe vel patu p't
fiscalinoz i festacoz qete habere
ualebat. Vn s'qz iusticia apd regios
misteriales pecut: qua obtine'
no potuit. Tandē inuicit sibi sa
lubre. Filii. fra corit panes & car
nes: & accepit cerusia in vastul
pnt potuit: q oia in vase collota
& cario supposuit. Sicqz iunctis bobz
cu candela i manū ad basilica sc
remigi' pperauit. Duo puenies
de pane & carne ac ausia matti
culanos paut: adela ad sepelch
sa posuit & ei' auxi' tra oppme
tes se fiscalinos sperit. P'ulus
q' de pauimeto ecc'e qntu valuit
collegit. i p'ano ligauit. ac in
p'dicta benna misit. & desup lin
theu sic supra corp mortui asser
tari solet xposuit: & cu caru suo
ad p'ra remeauit. Quaqz at de ob
uatiobz eu interrogabat q' i illo
carro duceret: r'ndebat se sem remi
giu ducē. Et amuat' oes i dicto
& facto illi: putates illu amente
eē. Puenies at cu eode carro i
pratu suu in q pastores p'scetes
dūsi gnus aialia de fisco roseto
inuenit: & iuocato sto remigio ut
eu om' oppssores suos adiuuaret.
reparit boues & vacce cu maxis
mugitibz iuice se comibz i pete'
hura h'eros capie capras. porci
porcos & pige. veruices cu vuarbz
secolide pastores etiā se fustibz

mutuo pugnis pauce. Et leua
to maxio turbine pastore euila
tes: aialia vnuqdy scdm gen suu
cu maxio sonitu. ita ceperit vsus
rosenti fuge ac si maria vilitudo
isquetiu eos cu flagell psequer
Qd videtes laudietes fistalini.
nimo tiore pulsi. no putauerunt
se vel vna hora vnic posse. Vn cor
recta psuptione sua ab affloe
paupis su remigy adeo cessauit
ut i postmodu sua iste ho pacifice
r sine inquietudine possedit. Et qa
iuxta fluuii sara. in locoloso
manebat: maxiaz molestia i suis
habitacl a spenabz sustinebat
Q accipies puluim que de pu
uimeto are sa remigy colliges
seu detulit p sua hitacula spie
r postea spens in eis lor in quibz
puluus spsus fuerat no appuit.
Quibz ostens miracul certo id
no collige possu. qa no hesitates
i tribulacuibz auxiliu sa remigy.
desiderites assequit.

**Quo ludouici ipator plagatus
fuit q hereditate su remigy i
uider psumsit. Ca xxvi.**

Quompe ludouici ipatoris
duo frs frana forestarij
a iunserit pte de silua. qua in
saltu vosage ut sup ostendimz.
su remigy pao ppauerat. itru
frnes a) dicetes q plus ptineret
ipsa silua ad fscu ipatoris. q
ad pte sa remigy. Contradictibz
a) hoibz de pte remenss ecclie

on) eoz altcando venit ad porcos
suos: qd i eandz silua ad past
one miserat: me quos lupi i
uenit. Que ascendes equu de
lorit: et iseruit: r volens cu p
tere. equo expanesete collisit ca
put ad vnu fuste de ipsa silua
ita ut rebz illi in tra defluyit
r mortu) est. It vao eius ite p
gens i ptem altera yuenit ad
qnda penam r dixit. Omibz noti
sit q usq ad hac penam est ista
silua ipatoris. Et pcuties eandz
penam dolatoua qua portabz i
manu r exierit ab illa pnde
r onulos e) r exerat est. Siaz
abo receperit marced presup
tionis r medacy su.

**Demiraculo ostenso i pago ni
uernesi. Ca xxvii.**

Quandā vir nobil de titorio
niuernesi obtentis reliqis
bri remigy. oratoru in e) honore
i puitate sua edificat: ubi dno
multas vtutes pimenta ipsi sci
sui ondit. Cu al defuato clodouco
ipatore aqtani getha a mobili
absq iugo pncipis put qsq pote
rat se offit r ad iura ipugnare
ac p dnguos pagos delatari ce
perit: paupes hois s) taciolas
i ecclies reponē studueri. Vnde
ysit opione vtutu q) bi fiebant
ad saluandū sua i eode oratoru
q) poterat certan reposuerit.
Iudictes a) predones id) orato

cū multis plurimorum opibus resertū
 aggressi sunt eas diripe. Quorum
 unus observatū ostiū pede percussit
 ut scru effringeret; et mox ad ostio
 per eius adhesit et resupinū p̄sup̄
 tor i hū corruit. Ad carnetes
 alij au fugerūt: ipse at mis̄ crū
 ciatu cogente cū maritō euulatu
 cepit culpā suā fateri et cū lacrib
 amarissimis strēxi. q̄ si d̄s p̄
 menta sc̄i remigij pede illi ab
 ipso pede solueret: nunq̄ ulterius
 de ipso v̄l alia etiā q̄q̄ tollet
 v̄l tolli q̄ntū ex ipso est ullomō
 p̄sentiret. Cadallū q̄ cū sella
 alia q̄ potuit ad eandē etiā
 donauit: sicq̄ post p̄fessione et
 lacrimas atq̄ p̄fessione et votū
 per eius ab ostio cū ih̄eserit ē
 solutus. Postea postea de ipso an
 do pede claudij p̄misit: usq̄ du
 p̄putrescētē cruce ac femore post
 diutinu labore mortuū fuit.

*De viro richuini in medio
 sc̄i remigij q̄eserit. Ca. xxviii.*

Quondā tres fr̄es reges
 lothariū, lodouicū, et ha
 volus regnū post p̄is sui obitu
 in se diuiserūt. Episcopū vō
 remense qd̄ tenebat folkopert
 karolū in heredes suos diuisit:
 villa iuliacū richuino c̄ bene
 ficū dedit. Cū at̄ vroz illi nox
 berta i cubiculo velle illi iacet;
 venit ad eā sc̄us remigij dices.

Non ē iste locū tu ad iacendū;
 alterius meriti et officij debet ee
 q̄ hāc villā habet. et hoc cubiculo
 debet iace. Surge q̄ntorū et hic
 abscede. Ad illa p̄impedit: pu
 tans se vsū iane vide. Altea
 vice venit ad eā sc̄us remigij
 et dixit ad eā. Cur hic nō accessisti?
 sic tibi p̄cepi. Vide nō aplius
 te hic iueni. Ad illa ut prius
 p̄ nichilo durit. Tercio venit ad
 eā sc̄us remigij et dixit. Hōne
 tā sel et sc̄do tibi p̄cepi. ut hic ab
 recederes. Et q̄a it̄p̄sisti hic p̄ge:
 alioz deportacōe abscedes. Et
 percussit illa virga quā tenebat
 manu. Que toto corpe i maritō
 corpe timore miso qd̄ vidit viro
 suo richuino et alijs q̄plimis
 dixit: et p̄ aliquantos dies seuerissi
 me cruciata vitā finiuit. Corp̄
 vir ei i etiā sc̄i remigij deportari
 eaq̄ ibide sepeliri fecit. Mirant̄
 q̄da q̄ cū v̄ndicta mortali illa
 dep̄dicta villa expulit: et corp̄
 ei i etiā sua sepeliendū recepit
 Ad nemo mirab̄: si p̄penderit
 q̄ in rethione sc̄i v̄ndictas i delin
 q̄tes exeruit: videlz ut si se recog
 nouerit hic recipiat qd̄ merent̄
 ne post mortē et̄nis supplicare cru
 ciant. sic in libro regū de p̄lia leḡ
 i obediēte quē strangulauit.

*De sc̄da translatione corp̄is
 sc̄i Remigij. Ca. xxix.*

Anno incarnationis dñice
ortigentesio quingentesio
scdo. nup ad h̄ aphata ipsa erca.
cū de loco capte priore. sepulch̄
vna cū bñi remigij corpe trislantū
ē in capta maiori & pulchiori
ope facta: ipm̄ corpus scissimū
sic & i antiore trislantoe ab ep̄s
remoz itegz̄ nientū est. & brandeo
rubeo involutū. Et cū de ipso sep̄
ctno i locello argenteo ē trisp̄sitiū.
ps̄ de ipso brandeo cū sudario
qd̄ fuerit sup̄ cap̄ eius assupta
i sermolo eburneo senus altac
sc̄e mane i ciuitate i h̄ore debito
vriant. Locellū cū argenteū cū
corpe ipsius sc̄i. sepulchro mar
moreo i quo ante iacuerat sup̄
positū fuit: & reliq̄ q̄ ad caput
illū extra sepulch̄z̄ r̄p̄te fuerat
i sepulchro in q̄ iacuerat a p̄fatis
ep̄s fuerit posite. His octobris
duo k̄lnday die & alta cū tris
lacio an̄ plures ānos fuerat cele
brata. Cū at scissimū corpus ei⁹
de sepulchro i predictū locellū
argenteū trislantū fuit: rudo tūc
s̄b̄racon⁹ eccl̄e suessionice q̄cū
ep̄o suo rothado illuc dūenit. iā
p̄ānū dolore dentū adeo die noc
tūq̄ verabat. iū sensū p̄dere p̄
nimo dolore metuet. Qui dū
ep̄i in ipso sc̄i corp̄e itende
ret. manilla in q̄ dolore verabat
loculo in quo sc̄m̄ corp̄e iacuerat

apposuit: & mox ab ipso dolore
liberatus. Deinceps dentū dolore
non sensit. sic post viginti quinq̄
ānos ipse refic̄ curauit. Cū
ipsa die i quodā oratione ubi
mēoria bñi remigij recolūt. duo
tracti sanati fuerūt. q̄ulte
siquidē & signēs virtutes op̄ate
sūt. q̄ p̄ pluralitate omittūt
q̄ p̄dite sufficiūt ad demon
stranda sc̄itate bñi remigij.
q̄ p̄ nob̄ m̄cedat ad eū p̄que
talua meruit op̄ari i sc̄la A. N.
Explicit legenda sc̄i Remigij.

*In ap̄e vita sc̄i. Iudicij ep̄i
Trevirorū. Cap̄lm̄ p̄mū. plaḡ*

I fides dictis
adhibetur
relatorib; sa
croz op̄erū
p̄ fidei merito:
fidei arbi

tror esse credendū. q̄ nō oū q̄
i scripturis legūt. obtutib; p̄p̄s
cerni potuerūt. s̄ q̄dam ip̄sī sc̄p̄
ture relatione firmata. q̄dam
autoz r̄stōnio p̄bata. q̄dam
vō p̄p̄y ituit; autoritate cre
dūt. S; sūt qd̄ paus ē q̄ p̄iso
sensu ut sc̄pta nō credūt. ita te
stificata r̄p̄hendūt. visa vō
tūp̄ p̄ficta fastidiūt. nō h̄itē il
lud i sua credulitate qd̄ thōs
ap̄le gestabat i corde. Dñi & ap̄o